

YESEM EK HEYKEL ATÖLYESİ

BUYÜKŞEHİR
GAZİANTEP
GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Prof. Dr. Atilla ENGİN

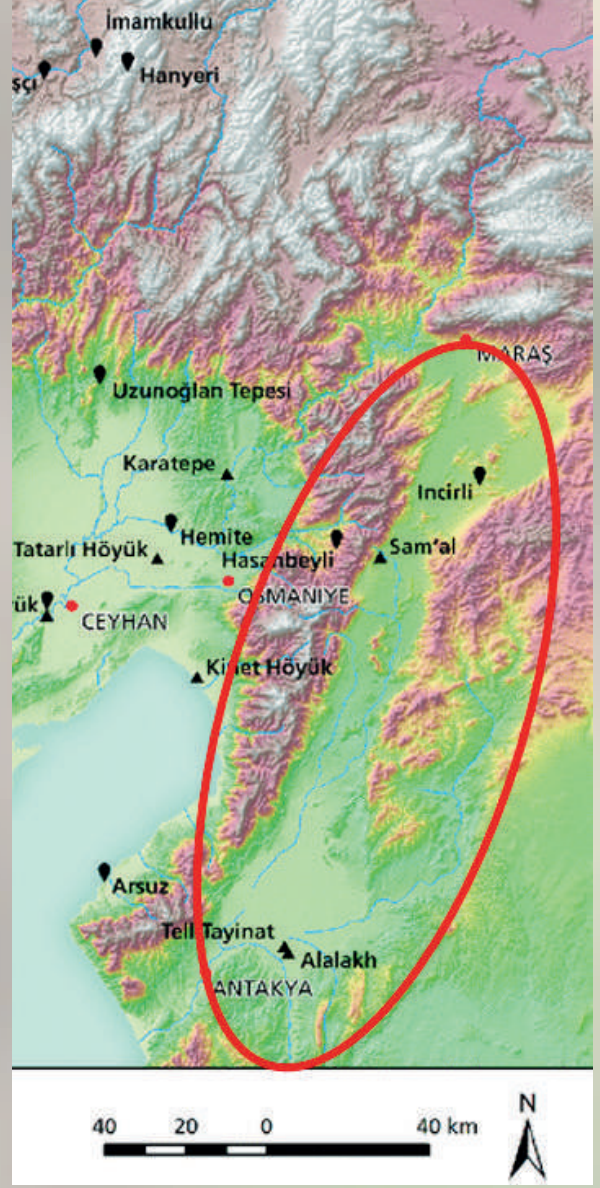
2628

2628

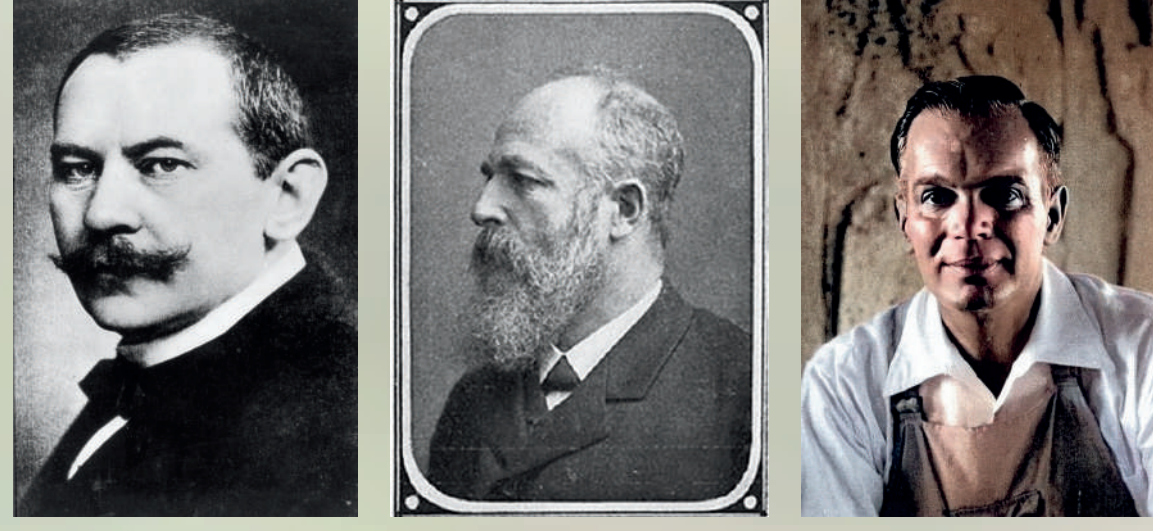
2628

2628

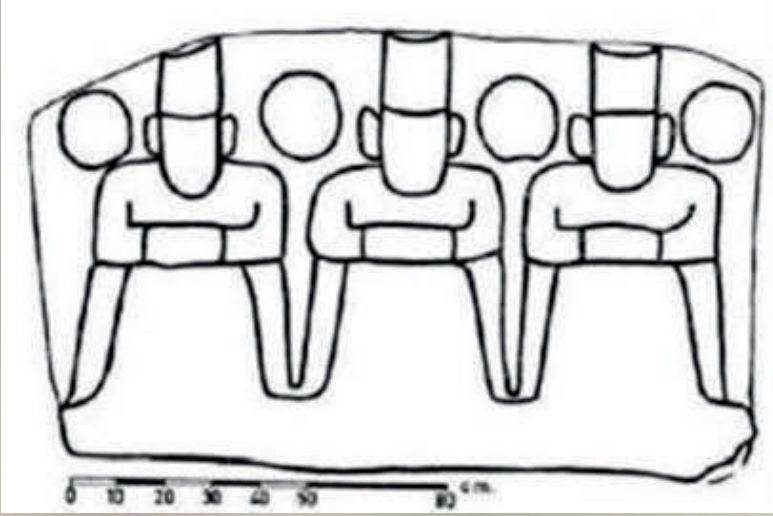
2628

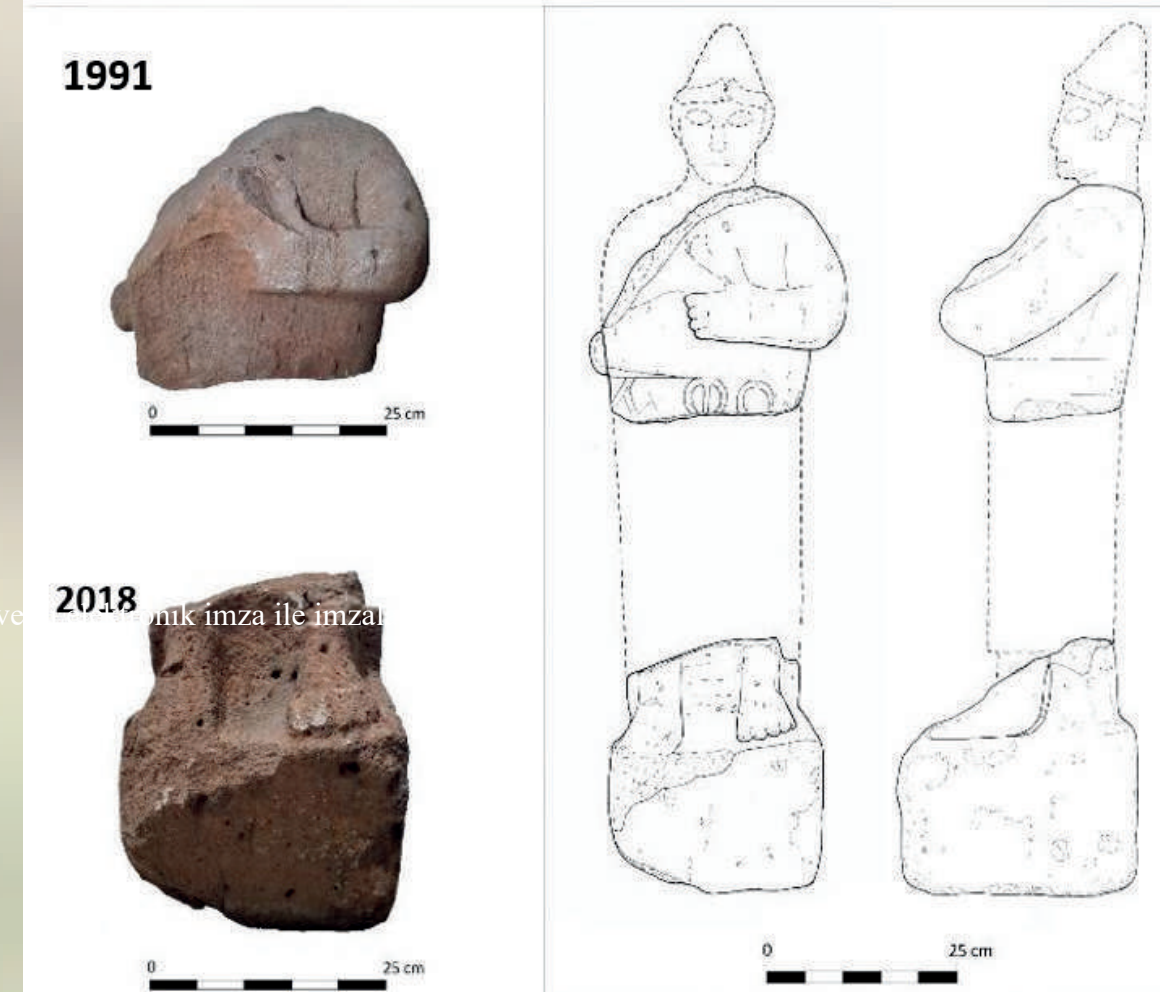
Yesemek Heykel Atölyesi günümüz Gaziantep ilinin İslahiye ilçesi'ne bağlı Yesemek mahallesinde yer almaktadır. Bu bölge hem Bereketli Hilal'in hem de Kuzey Levant koridorunun en kuzey ucunda yer almaktadır.

Yesemek, 19. yüzyılın sonlarında, Zincirli'de kazı çalışmaları yapan Alman araştırmacı Felix von Luschan tarafından tespit edilmiştir. Luschan ve Landsberger Zincirli ve yakın çevresindeki heykeltıraşlık eserlerinin Yesemek kökenli olduğunu düşünmüşlerdir. Yesemek'te ilk arkeolojik çalışmalar, 1957-1961 yıllarında İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Bahadır Alkım tarafından yürütülmüştür. Sonraki çalışmalar, Gaziantep Müze Müdürlüğü görevi sırasında İlhan Temizsoy tarafından 1989-1991 yıllarında yürütülmüştür.

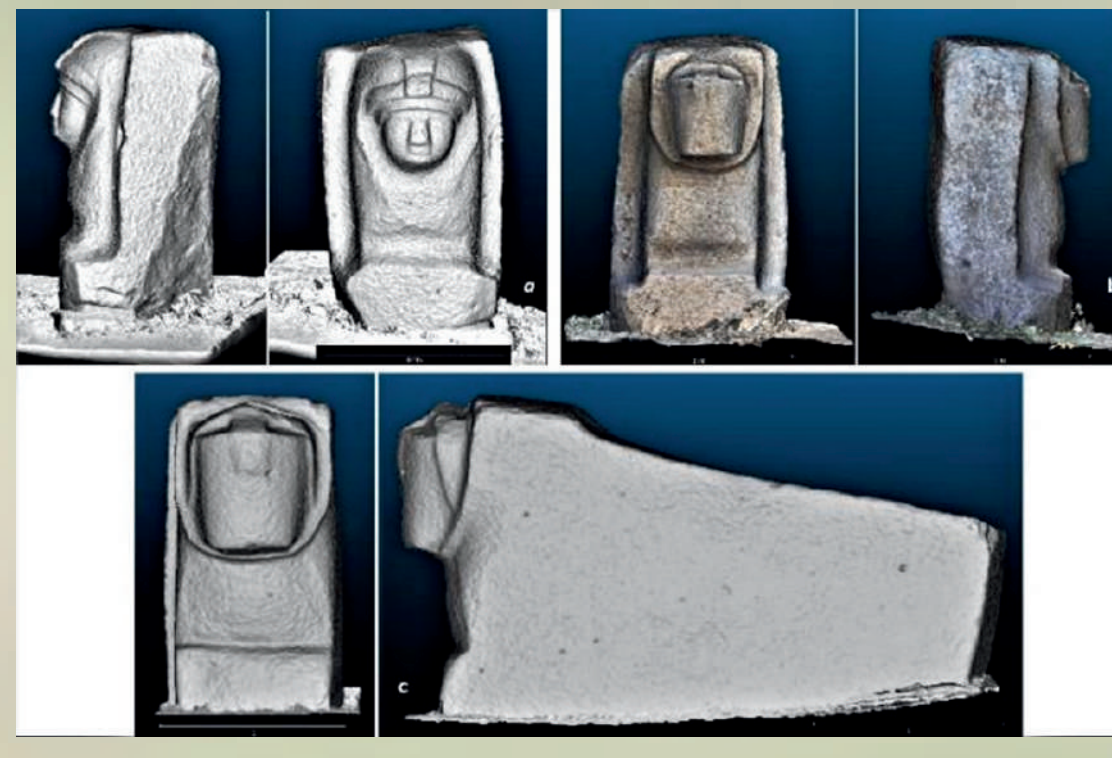
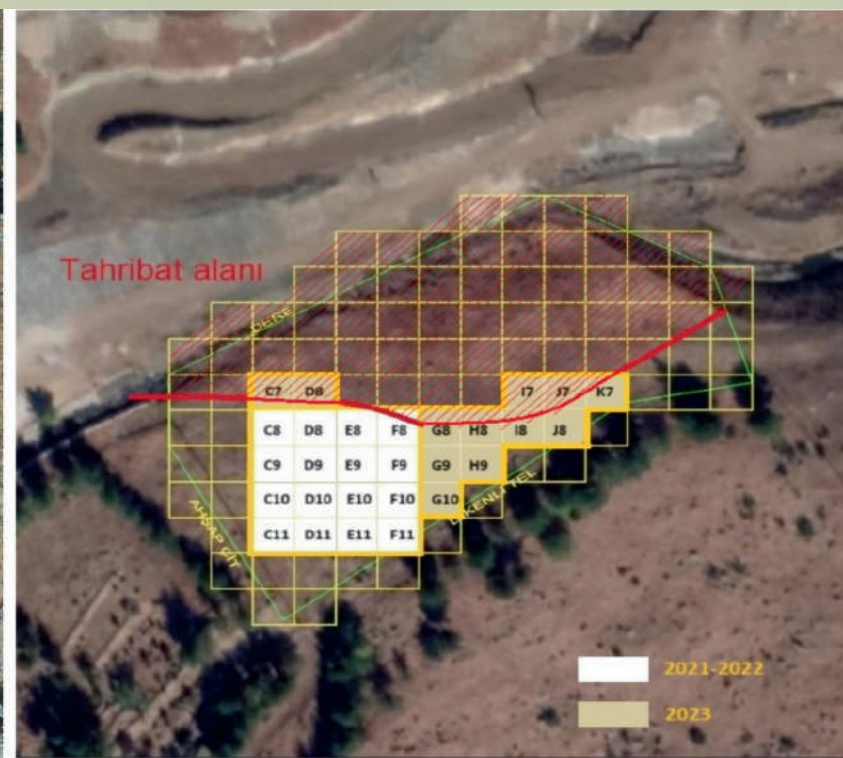

Atölyede protohistorik heykeltıraşlık için zengin ve önemli eserler ele geçmiştir. Sfenksler, kapı aslanları, dağ tanrıları, aslan adam, mimari öğeler gibi eserler ele geçmiştir. Yesemek, eski Ön Asya dünyasının en büyük heykel atölyesi olarak bilinmekle birlikte, bölgedeki sınırlı Geç Tunç Çağı heykeltıraşlık eser merkezlerinden biri olmasıyla da önem arz etmektedir.

- Çiçektepe Mevkii'nde Kurtarma Kazıları'nda (2020) jeofizik çalışmalarda da tespit edilen kalın temel duvarları, dağınık yapı taşları ve üç kübik sütun kaidesi parçası ortaya çıkarıldı.
- Duvarlar, bir teras içine oturtulmuş bir yapı planı ortaya koymaktadır.
- Tepe üzerinde mimari kalıntılar yaklaşık 200 hektarlık bir alana yayılıyor.
- Tamamlanmamış duvarlar ve sadece sınırlı bir alanda görülen seramik malzeme, yerleşmenin tamamlanmamış olduğunu göstermektedir.
- Yerleşme tamamlanmış olsaydı, muhtemelen atölyedeki heykel ve ortostatlar buradaki anıtsal yapılarda kullanılacaktı.
- Çalışmalarda Demir Çağı'na tarihlenen herhangi bir malzemeye rastlanmamıştır.

- Yesemek Yüzey Araştırması (2019-2021) süresince Çiçektepe Mevkii'nde yapılan çalışmalar Yesemek'in tarihlendirilmesinde son derece önemli bir rol oynamaktadır.
- Bu alanda 1991 ve 2018 yıllarında aynı heykele ait iki parça bulundu.
- Torso üzerinde Anadolu hiyeroglifi ile «bu tanrı» ibaresi bulunmaktadır (MÖ 13. yüzyıl)
- Yesemek Heykel Atölyesinde ve Çiçektepe'deki kazılar sonucunda ele geçen GTÇ II çanak çömlek parçaları bu mevkilerdeki yerleşim-aktivitelerin Hitit bağlantılı olduğunu ortaya koymada önemli rol oynamaktadır.

2020-2023 yılları arasında baraj inşası nedeniyle tahrip edilen alanda yürütülen kazı çalışmalarında bir çok yeni basalt heykeltıraşlık eseri bulunarak toplamda 346 eser kayda geçilmiştir. Bununla birlikte bu kazılarda bazalttan yapılmış gabbro taşları, tebeşir taşları ve da ele geçen buluntular arasında yer almaktadır. Bununla birlikte bir çok heykel tipinin de 3-boyutlu taramaları yapılmıştır.

ÜÇAĞIZLI II MAĞARASI

Prof. Dr. İsmail BAYKARA

Dr. Öğr. Üyesi Ece EREN KURAL 2628

Arş. Gör. Didem TURAN

Prof. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA

Uzm. M. Kenan AGRAS

Prof. Dr. Naoki MORIMOTO

Doç. Dr. Yoshiro ISHIHARA

Dr. Wataru MORITA

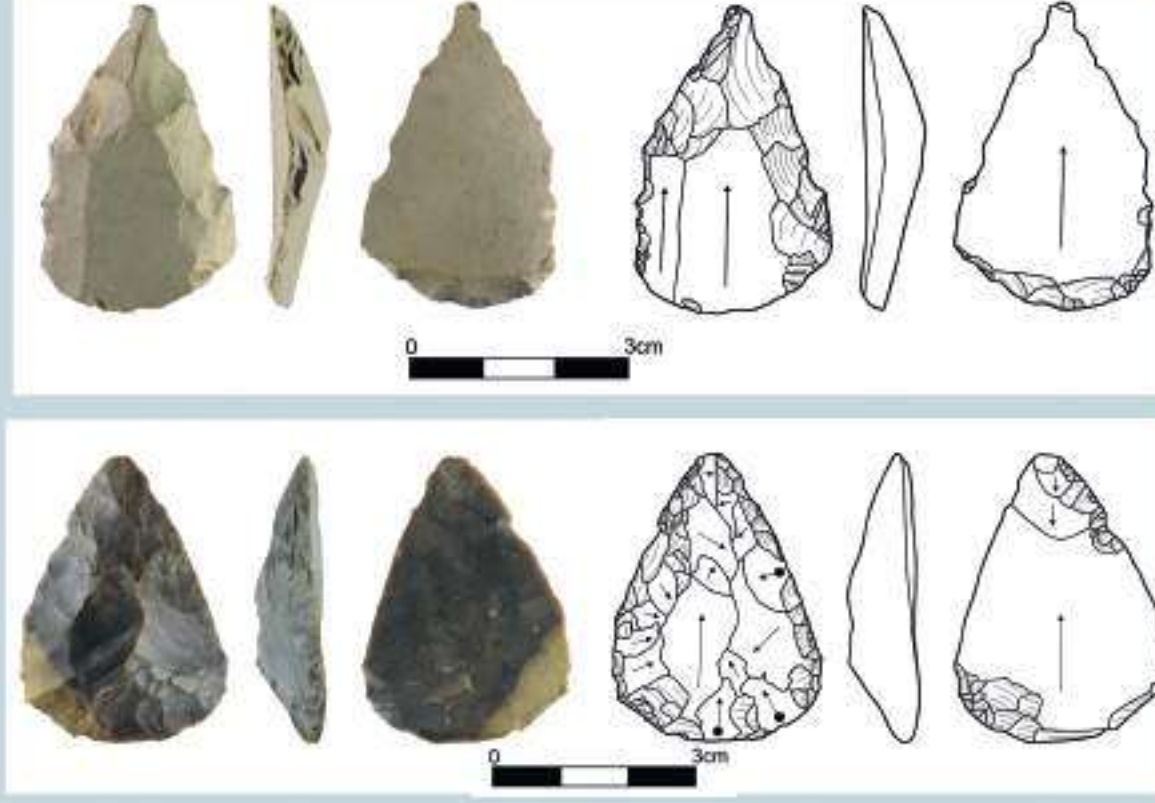
GÜNÜMÜZDEN 80 - 75 BİNYIL ÖNCE

Yontmataş Teknolojisi

Üçağızlı II Mağarası, Geç Mousterian toplulukları, tekrarlayan tek yönlü Levallois çekirdekli üçgen ve küçük üçgen yongaların üretimi, yüksek oranda Levallois üretimi ve ağır düzeltili aletlerin yokluğu ile karakterize edilir. Bu özellikleri bakımından Levant Mousterian'a yakınlık göstermektedir. Radyometrik tarihlleme de Üçağızlı II Mağarası'nın kronolojik olarak Levant'ın Geç Mousterian dönemine yakın olduğunu kanıtlamaktadır. Geç Orta Paleolitik Dönem'in karakteristik özelliklerini gösteren mağarada, yontmataş endüstrisi farklı formları içermektedir.

Yontmataş üretiminde hammadde olarak bölgede bulunan yerel çakmaktaşı kaynakları tercih edilmiştir. Bu çakmaktaşıları; renk,

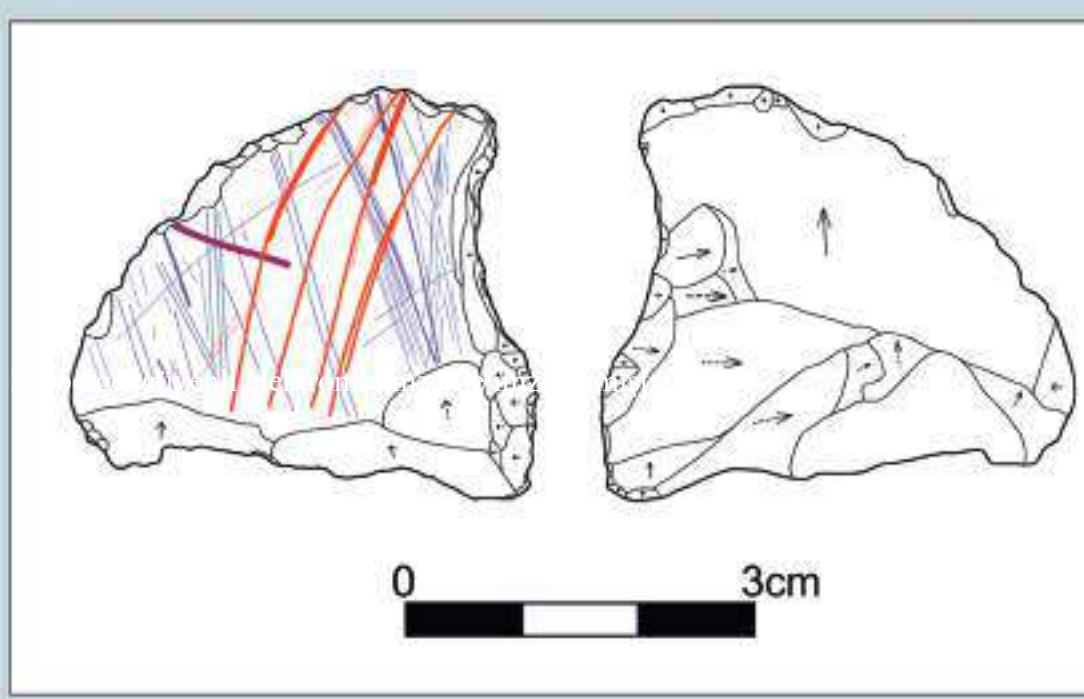
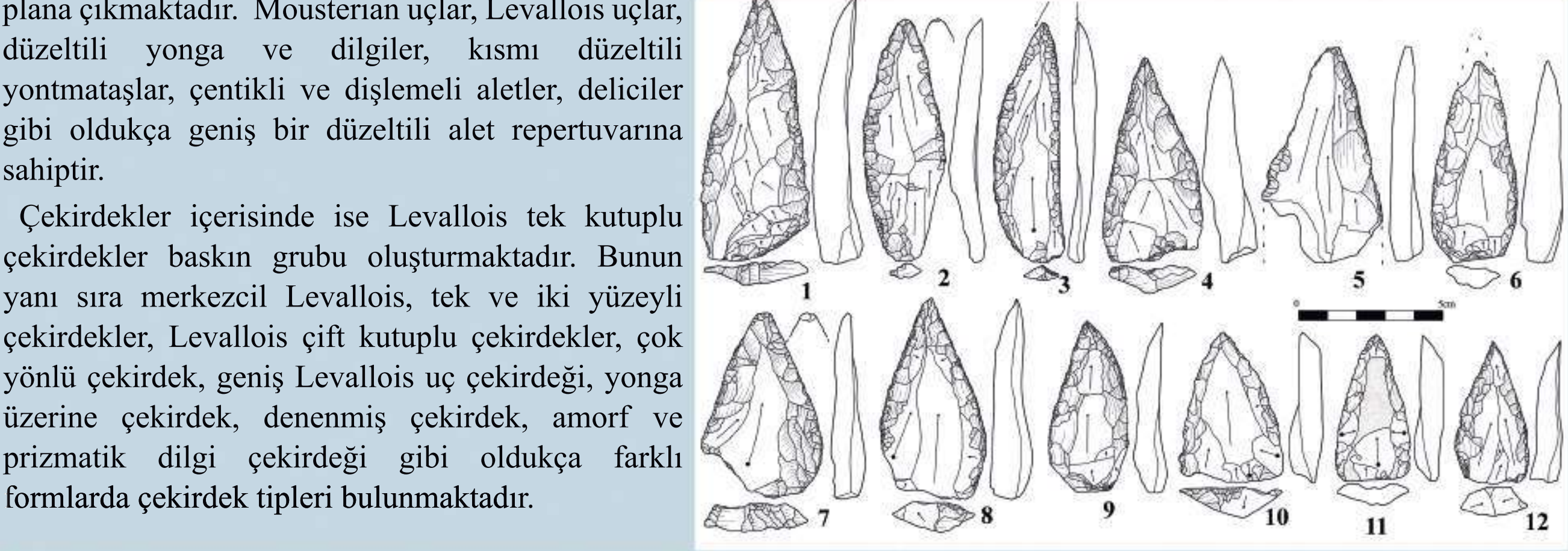
saydamlık ve fosil içerikleri bakımından büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Söz konusu hammadde kaynakları, jeolojik oluşum süreçlerine göre iki ana grupta incelenmektedir:

- Birincil Kaynaklar: Kireçtaşı formasyonları içerisinde yer alan bu kaynaklar, bölgede özellikle Yayladağı ve Şenköy mevkilerinde yoğunlaşmaktadır. Bu gruptaki çakmaktaşıları, dış yüzeylerinde "yumuşak" ve "sert" kireç olmak üzere iki farklı kabuk (korteks) özelliği gösterir.

- İkincil Kaynaklar: Ana kaynaktan koparak akarsu aşındırması gibi dış etkenlerle taşınan bu kaynaklar, yüzeylerindeki aşınma nedeniyle çakıltası (yuvarlanmış) görünümlü bir kabuk yapısına sahiptir.

Üçağızlı II Mağarası'nda yonga ağırlıklı bir üretim olmakla birlikte, Levallois endüstrisi baskındır. Yontmataş kalıntıları içerisinde basit yonga ve Levallois yongalar ağırlıkta olup, basit dilgi ve Levallois dilgiler de belirgin sayıda tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak, kırık yonga parçaları, kortikal yongalar, çekirdek kenarları, Levallois uçlar, yanılucu Levallois uçlar, éclat débordant, dilgicik, kombewa yonga, Nahr İbrahim, omurgalı dilgiler, doğal sırtlı dilgiler ve yongalar, kortikal dilgi gibi kalıntılar taşımalık grubu içerisinde bulunmaktadır. Taşımalıklarda genellikle Levallois teknolojinin bir göstergesi olarak facetalı (yüzçüklü) yoğunken, diğer bir yoğun grubu düz topuk tipleri oluşturmaktadır. Özellikle basit yonga ve basit dilgilerde genellikle düz topuk gibi gözlenirken, Levallois yonga ve Levallois dilgilerde genel olarak facetalı topuk tipi bulunmaktadır.

Mağaranın yontmataş endüstrisi, genel karakteri bakımından Levant Orta Paleolitik geleneğini yansıtmaktadır. Mağarada, Orta Paleolitik Dönem'in karakteristik aletlerinden olan kenar kazıyıcılar baskın grubu oluşturmakta ve Bordes tipolojisinde yer alan birçok formu bulunmaktadır. Bunların yanı sıra yontmataş endüstrisi içerisinde Emireh uçlar ön

Oyulmuş (Engraved) Taş

Üç-II B1 tabakasında kortikal bir yonganın platform kısmı düzeltilerek çekirdek yapılmış engraved piece tespit edilmiştir. Mağarada sıklıkla tercih edilen açık kahverengi çakmaktaşı ve fresh nodular kortekse sahip olan parça, 40x35x11 mm ölçülerindedir. Oyulmuş çizikler çekirdeğin kabuklu yüzeyinin tamamında uygulanmıştır. Parçanın korteksi üzerinde hafif yivli ve birbirine paralel çizikler oluşturulmuştur. Bu çizikler derin ve sık oluklar oluşturacak şekilde olup çıplak gözle bu izler rahatlıkla görülebilmektedir. Çizgilerin boyut ve şekilleri olasılıkla özel/narin bir alet ile geometri oluşturacak şekilde yapılmıştır. Oyulmuş parçanın küçüklüğü dikkate alındığında, desen oluşturulurken çizgilerin yapımında oldukça dikkatli bir biçimde davranıldığı söylenebilir.

Üçağızlı II Mağarası'nda elde edilen oyulmuş taş mağara sakinlerinin sembolik davranışlarını gösteren önemli bir göstergedir. Üç-II'deki avuç içine sığmayan bu parçaya gösterilen özen ve bu tip düzgün çizgilerin varlığı boncuklar ile değerlendirildiğinde sembolik davranışların grup içerisinde öneminin arttığını düşündürmektedir.

Süs Objeleri

Geç Orta Paleolitik ekonomisinde deniz yumuşakçaları, mağaranın doğrudan kıyı şeridinde yer almasının sunduğu lojistik avantajla "maliyet-fayda" dengesi en yüksek besin kaynaklarından biri olarak kullanılmıştır. Kayalık kıyı yapısının sunduğu erişim kolaylığı sayesinde, Patella ve Monodonta gibi türlerin toplanması, minimum enerji harcayarak elde edilen yüksek proteinli ve "bedava" bir besin stratejisine dönüşmüştür. Bu evrede denizel kaynaklar, av kısıtlılığının yaşandığı dönemlerde karasal hayvanlardan elde edilen protein açığını kapatan istikrarlı bir ekonomik tampon görevi görmüş; düşük riskli toplama faaliyetiyle elde edilen bu yumuşakçalar, mağara sakinlerinin besin güvenliğini sağlayan temel bir girdi haline gelmiştir.

Arkeobotanik Kalıntılar

Üçağızlı II Mağarası'nda yürütülen çalışmalar, Geç Orta Paleolitik dönem avcı-toplayıcılarının bitkisel kaynakları çeşitlendirerek kullandığını göstermektedir. Mağarada bulunan yabancı zeytin, erik ve badem kalıntıları bu meyvelerin besin olarak tüketildiğine; ardıç, çam ve meşe gibi odun parçaları ise bu türlerin temel olarak yakacak amacıyla toplandığına işaret etmektedir.

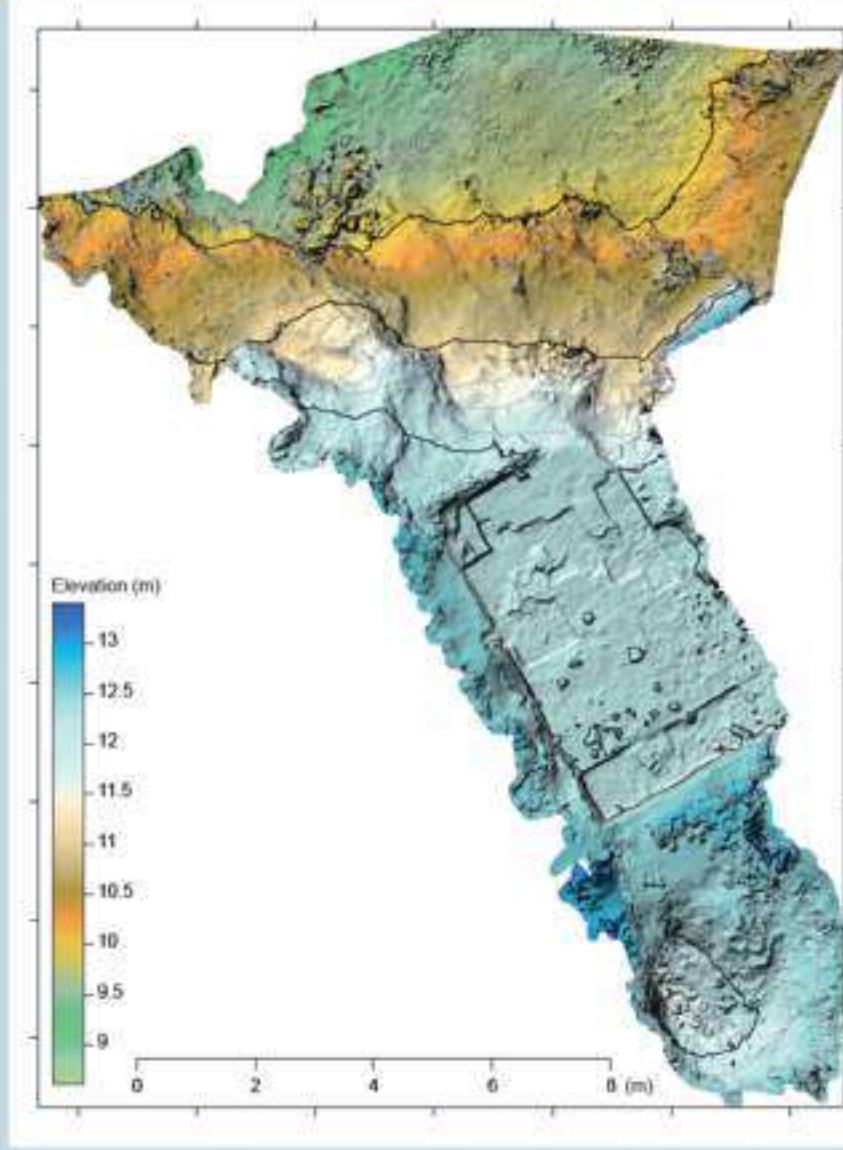
Hatay İli, Samandağ İlçesi'nin yaklaşık 10 km güneydoğusunda, Meydan Köyü yakınlarında yer alan Üçağızlı II Mağarası, Erken Üst Paleolitik yerleşim alanı olan Üçağızlı I Mağarası'nın ise yaklaşık 300 m batısında bulunmaktadır. Mağara, Levant ve Anadolu'nun birleştiği geçiş bölgesinde, Pleistosen Dönem insanların göç yolları üzerinde bulunmaktadır. Doğu Akdeniz'de Levant Bölgesi kıyı şeridinin en kuzeyinde, Toros Dağları ile Anadolu'nun kesiştiği bölgenin güneyinde, Türkiye – Suriye sınırının birkaç km kuzeyinde yer almaktadır.

Kuzeyinde Asi Nehri ve yaklaşık 7 km uzunluğundaki Asi Deltası bulunmaktadır. Bu konumu sebebiyle Üç II Geç Pleistosen Dönem insanların davranışlarının, kültürlerinin ve teknolojilerinin anlaşılmasında önemli bir yere sahiptir.

Geniş ve oval bir yapıya sahip olan mağara, dik bir kayalık sahil içerisinde, denizden yaklaşık olarak 7 m yükseklikte ve 56 m genişliğinde dalgalı bir kireçtaşı platform üzerinde yer almaktadır. Mağara tavanının büyük bir kısmı ise çökmüştür. Mağara, çökmüş bir mağara sisteminin kalıntılarını kapsamakta olup A, B, C ve D olmak üzere dört ana odadan oluşmaktadır. Kazı çalışmaları ise Paleolitik depozitin en yoğun olarak bulunduğu D odasında gerçekleşmektedir. Mağaranın D odası, deniz seviyesinden yaklaşık olarak 11 m yükseklik, 14 m uzunluk ve 5 m genişliğinde dar, karstik bir yapıya sahiptir. Mağara yaklaşık olarak 2,5 m derinliğinde arkeolojik sediman içermekte ve ortalama 56 m²'lik bir alanı kapsamaktadır.

Mağaradaki en erken çalışmalar 2005 ve 2007 yıllarında gerçekleştirilen sondaj çalışmasıyla başlamış olup sistematik kazı çalışmaları ise 2020 yılı itibarıyla başlamıştır. Jeomorfolojik çalışmalar sonucunda Üç II'nin, Jura döneminde bir şelf alanında çökelmiş tabakalı kireçtaşı içerisinde olduğu tespit edilmiştir. Tabakalı kireçtaşı, deniz tabanında neredeyse düz bir alanda çökelmiştir ve bunun bir kısmının üzerinde yerçekimi akışıyla çökelmiş gibi görünen hafif sisli bir birikinti (moloz) konsantrasyonu bulunmaktadır. Bu tabakalı kireçtaşlarının stratigrafik yüzeyi genellikle mağaranın bulunduğu dağ tarafından deniz kenarına doğru eğimlidir. Üç II yüzeye çıkan kısımları alt kısımda ince tabakalı, üst kısımda ise kalın tabakalıdır. En üstte deniz kıyısındaki yüzeye çıkan kaya tabakaları iri tanelidir ve birçok fosil içermektedir. Bu kireçtaşları birçok dikey kırığa ve ilişkili kırıklara sahip olmakla birlikte kırıkları dolduran kalsite sahiptir.

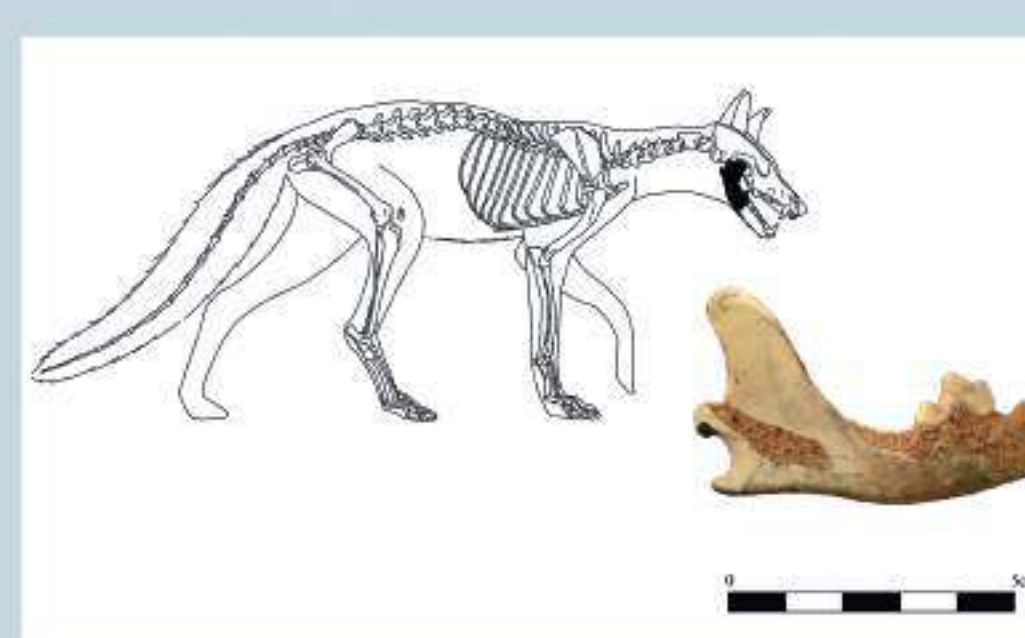
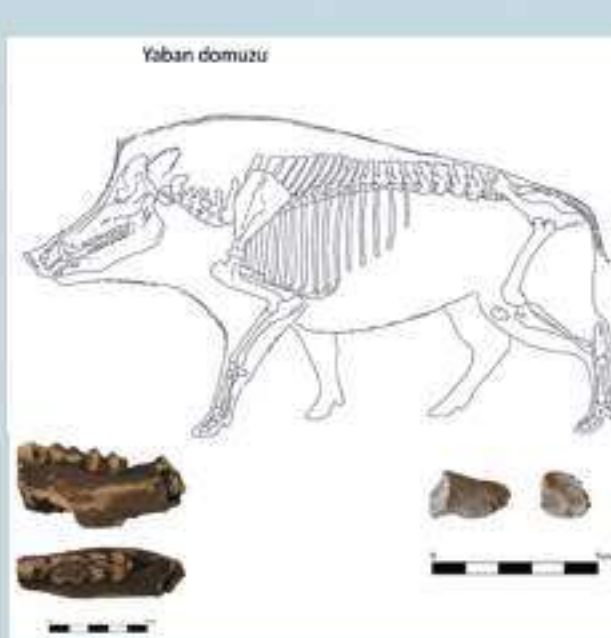
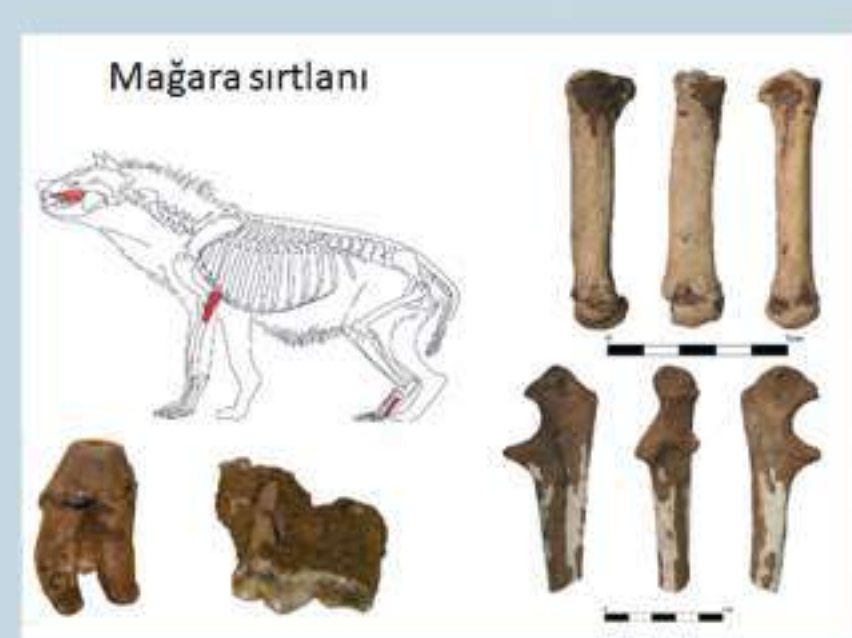
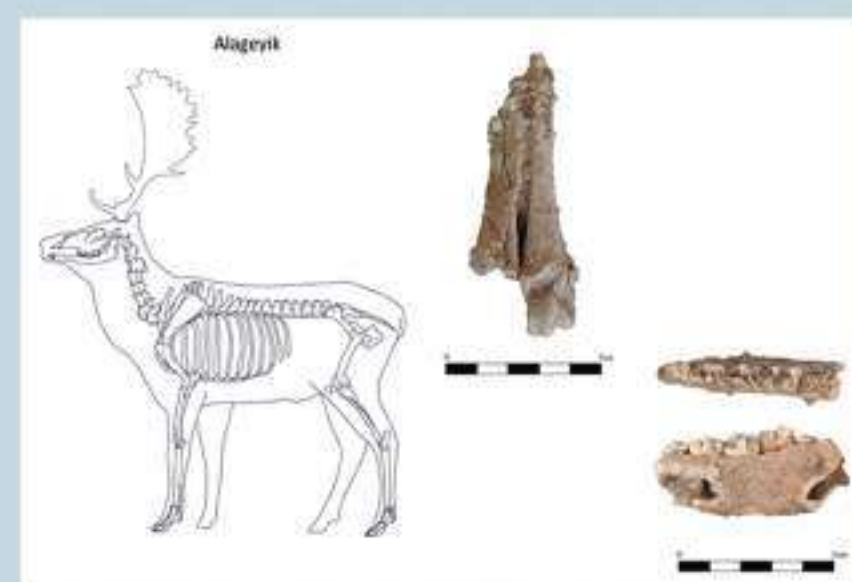
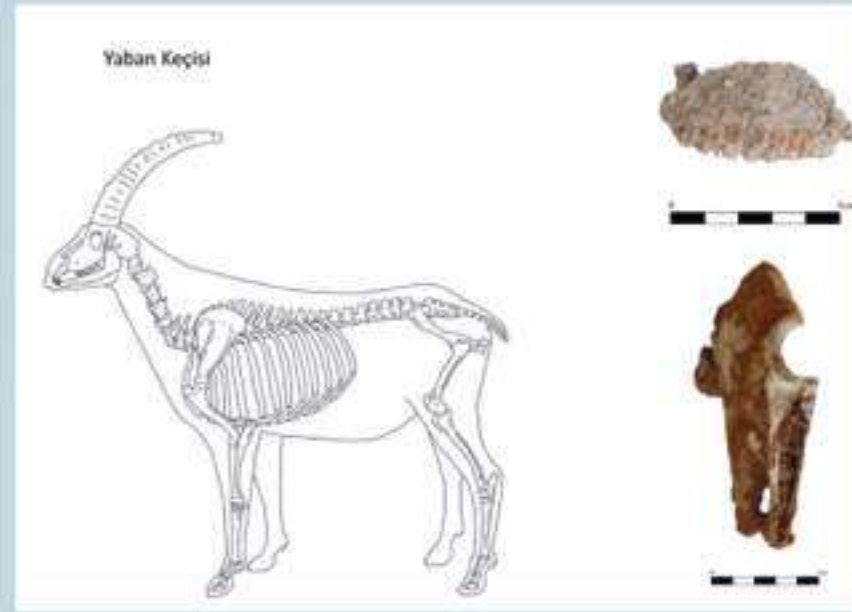
2023 yılında başlatılan mikromorfoloji çalışmaları sonucunda elde edilen sonuçlar kapsamında, mevcut kazı çalışmalarının devam ettiği mağara içerisindeki kültürel tabakalanma B1, B2 ve B3 olarak belirlenmiştir. Tabakaların kalınlıkları mağara içerisinde farklılık göstermektedir. B1 tabakası ortalama 35 – 25 cm kalınlığındadır. İnce kesitler diğer katmanlara kıyasla hafif kırmızımsı kahverengi bir renk gösterir ve küçük kireçtaşı parçacıkları içermektedir. B2 tabakası ise ortalama 20 cm kalınlığındadır. B2 tabakası B1'e göre daha net bir sınırla ayrılabilir. B1 tabakasına yakın alanlarda daha sert ve yatay hizalanmış parçacıklar bulunmaktadır. Genel olarak kırmızımsı kahverengi olup mağara içlerine doğru gri ile açık kahverengi ve hafif sert bir tabakadır. B3 tabakası ise güncel çalışmalarla kazılan tabaka olup henüz kültürel olarak ne kadar bir kalınlığa sahip olduğu net bilinmemektedir. Mağaranın tabakalanması için detaylı mikromorfoloji çalışmaları devam etmektedir.

Fauna Kalıntıları

Geç Orta Paleolitik evresinde Üçağızlı II sakinleri, çevrelerindeki sarp topoğrafyayı son derece verimli kullanarak uzmanlaşmış bir avcılık stratejisi geliştirmişlerdir. Mevcut kazı çalışmaları gerçekleştirilen tabakalarda baskın olan türler alageyik (Dama mesopotamica) ve yaban keçisidir (Capra aegagrus).

Bu dönemde faunal kalıntılar üzerinde gözlenen antropojenik modifikasyonlar, ileri düzey avcılığa bağlı karkas işleme gözlenir. Özellikle uzun kemiklerin epifiz ve diyafiz kısımlarındaki sistematik darbe izleri, iklimsel baskılar altındaki bu grupların sadece ete değil, kemik iliği gibi yüksek enerji kaynaklarına erişmek için ileri düzeyde bir kasaplık bilgisi sergilediklerini; avladıkları hayvanı mağaraya getirmeden önce ve sonra parçalayıp seçici bir taşıma stratejisi izlediklerini göstermektedir.

instagram/ucagizli.magarasi.kazisi

http://ucagizli-mp.gantep.edu.tr/

ÜÇAĞIZLI I MAĞARASI

Prof. Dr. İsmail BAYKARA 2628

Dr. Öğr. Üyesi Ece EREN KURAL 2628

Arş. Gör. Didem TURAN 2628

Prof. Dr. Derya SİLİBOLATLAZ BAYKARA

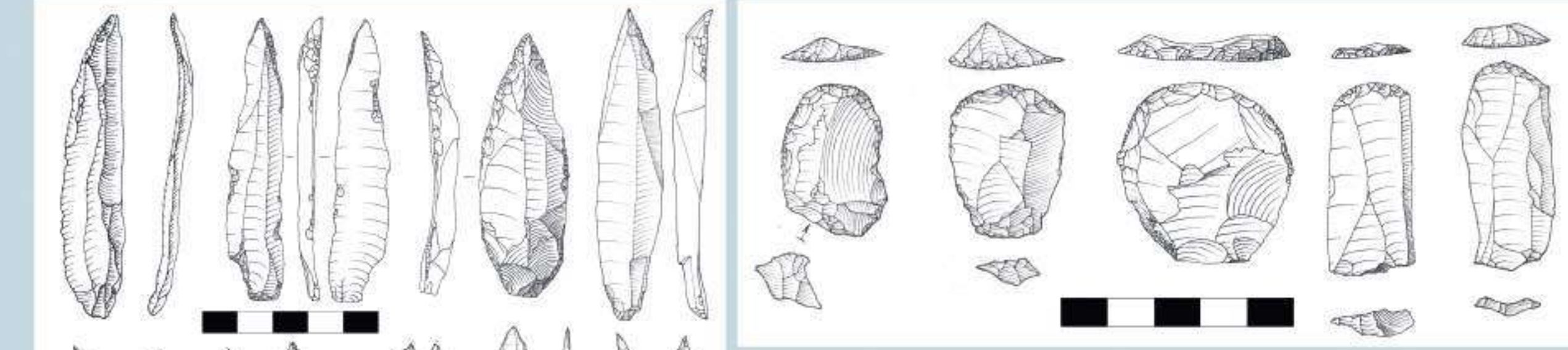
Uzm. M. Kenan AGRAS

Prof. Dr. Naoki MORIMOTO

Doç. Dr. Yoshiro ISHIIHARA

Dr. Wataru MORITA

GÜNÜMÜZDEN 41.000 - 29.000 YIL ÖNCE

Yontmataş Teknolojisi

Üçağızlı I Mağarası'nda, Erken Üst Paleolitik Dönem'e tarihlendirilen yontmataş buluntuların üretiminde temel hammadde olarak çakmaktaşı kullanılmıştır.

Bu çakmaktaşıları; renk, saydamlık ve fosil içerikleri bakımından büyük bir çeşitlilik sergilemektedir. Söz konusu hammadde kaynakları, jeolojik oluşum süreçlerine göre iki ana grupta incelenmektedir:

- Birincil Kaynaklar: Kireçtaşı formasyonları içerisinde yer alan bu kaynaklar, bölgede özellikle Yayladağı ve Şenköy mevkilerinde yoğunlaşmaktadır. Bu gruptaki çakmaktaşıları, dış yüzeylerinde "yumuşak" ve "sert" kireç olmak üzere iki farklı kabuk (korteks) özelliği gösterir.

- İkincil Kaynaklar: Ana kaynaktan koparak akarsu aşındırması gibi dış etkenlerle taşınan bu kaynaklar, yüzeylerindeki aşınma nedeniyle çakıtaşı (yuvarlanmış) görünümüne sahip bir kabuk yapısına sahiptir.

Üçağızlı I Mağarası Erken Üst Paleolitik Dönem yontmataş teknolojisi bakımından Öncül Üst Paleolitik ve Ahmarian olmak üzere iki farklı kültürün endüstrisini içermektedir.

Öncül Üst Paleolitik dönem yontmataş buluntuları, Orta Paleolitik-Üst Paleolitik geçiş kültürünü yansıtmaktadır. Bu kültür evresinin yontmataş endüstrisi dilgi üretimiyle karakterize olmasının yanı sıra Levallois teknolojisinin bir arada bulunduğu bir süreçtir. Dilgiler genel olarak geniş ve kalın topuklara sahip olup, Levallois üretimiyle bağlantılı olarak façetalı (yüzçüklü) topuklar da oldukça yaygındır. Bu evrede dilgi, dilgicik, yonga, Levallois yonga ve Levallois dilgi taşımaları üzerine yapılmış ön kazıyıcılar, kenar kazıyıcılar, farklı formlarda uçlar, burin (taş kalem), sırtlı parçalar, çentikli ve dişlemeliler gibi farklı tipolojik özelliklere sahip düzeltici aletler bulunmaktadır. Çekirdekler içerisinde ise prizmatik dilgi çekirdekleri, tek yüzeyli çekirdekler, simetrik / yarı simetrik dilgi çekirdeği, piramit biçimli dilgi çekirdeği, Levallois tek ve çift kutuplu çekirdekler, Levallois uç çekirdeği gibi Orta ve Üst Paleolitik dönemlerin çekirdekleri yer almaktadır.

Mağaranın son yerleşim katmanlarını ise Levant'tan bilinen Ahmarian kültürü oluşturmaktadır. Ahmarian yontmataş endüstrisi prizmatik dilgi çekirdeği, simetrik / yarı simetrik dilgi çekirdeği, konik / yarı konik dilgi çekirdeği, piramit biçimli dilgi çekirdeği gibi farklı formlarda dilgi ve dilgicik çekirdekleri bulunmaktadır. Bu evrede nokta ve çizgi topuk biçimleri yoğunlukta olup yumuşak vurgaç kullanımı ile dolaylı ve doğrudan vurma yöntemlerinin bir arada kullanıldıklarını göstermektedir. Düzeltici alet grubu içerisinde ise çeşitli formlardaki önkazıyıcılar, Ksar Akil ve El-wad gibi dönemin tipik uçları, burin, sırtlı parçalar, kesi aletler, çentikli ve dişlemeliler gibi oldukça geniş bir alet repertuvarına sahiptir.

Süs Objeleri

Üçağızlı Mağarası'ndaki süs objelerinin neredeyse tamamı yumuşakça kabukları delinerek üretilen boncuklardır. Büyük bir yırtıcı kuşun 3. parmak kemiği işlenerek yapılan kolye ucu, kemikten üretilen tek süs objesidir.

Doğu Akdeniz'e özgü 24 farklı yumuşakça türü boncuk olarak kullanılmıştır. Süs objelerinde denizel Nassarius gibbosula ve Columbella rustica türleri baskındır. Asî Nehri'nden toplanan tatlı su yumuşakçaları da boncuk yapımında yer almıştır. Epipaleolitik'te boncuk olarak Dentalium tercih edilmiştir.

Genellikle deniz sahilinden toplanan küçük yumuşakça kabukları mağaraya taşınmış ve süs objesi yapımı mağarada gerçekleştirilmiştir. Yumuşakça kabukları sivri uçlu bir alet yardımıyla delinmiş ve az sayıda boncuk aşî boyası ile kırmızıya boyanmıştır.

Süslenme amacıyla kullanılan boncuklar ve dekoratif objelerin ortaya çıkışı insanlarda, davranışsal ve zihinsel gelişimini, sosyal organizasyon içerisinde görsel iletişimlerini ve ben varlığının gelişimini anlamamızı sağlamıştır.

Üçağızlı I Mağarası'nın Öncül Üst Paleolitik evresinde deniz kabukları, besin değerinden ziyade neredeyse tamamen sembolik ve estetik amaçlarla toplanmıştır. Bu dönem sakinleri, Nassarius gibbosulus ve Columbella rustica gibi küçük, dekoratif formlardaki türleri bilinçli olarak seçmiş ve bunları takı ya da giysi süslemesi olarak kullanmak üzere mağaraya taşımıştır. Kabuklar üzerinde görülen insan tarafından açılmış delikler ve kullanım aşınmaları, bu objelerin erken modern insan toplulukları arasındaki sosyal kimlik ve iletişim ağlarının bir parçası olduğunu göstermektedir.

Ahmarian evresine gelindiğinde ise deniz kabuklarının kullanımı, sembolik işlevini korumakla birlikte önemli bir "ekonomik dönüşüm" geçirmiştir. Bu tabakalarda, süsleme amaçlı küçük türlerin yanı sıra, Patella ve Monodonta gibi besin değeri yüksek, daha iri kabuklu yumuşakçaların yoğunluğunda dramatik bir artış gözlenir. Bu durum, artan nüfus yoğunluğu ve çevresel baskılar karşısında Ahmarian topluluklarının diyetlerini çeşitlendirdiğini; denizel kaynakları artık sadece görsel birer obje olarak değil, sistematik olarak tüketilen bir protein kaynağı olarak ekonomilerine dahil ettiklerini göstermektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Üçağızlı I Mağarası, Hatay ili, Samandağ İlçesi'nin yaklaşık 12 km güneyinde, Meydan Köyü yakınlarında yer almaktadır.

1989 yılında Fransız araştırmacı Angela Minzoni-Deroche başkanlığındaki bir ekip tarafından gerçekleştirilen yüzey araştırmasında bulunan Üçağızlı I Mağarasındaki kazı çalışmaları ilk olarak 1990-1991 yıllarında Minzoni-Deroche başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

1997-2019 yılları arasında Prof. Dr. Erksin GÜLEÇ başkanlığında yürütülen kazı çalışmaları, 2020 yılından itibaren Gaziantep Üniversitesi adına Prof. Dr. Mağara, güneyde tünel benzeri oda, güney ve kuzey bölümlerinin arasında kalan ve mağaranın çökmesi nedeniyle geniş/uzun bir alanı oluşturan salon şeklindeki yapı ve son olarak kuzeyde, günümüz kazı çalışmalarının da yürütüldüğü, çok zengin Paleolitik buluntular içeren üç ana bölümden oluşmaktadır. Yaklaşık 12,000 yıl boyunca Pleistosen dönem insanların kesintisiz olarak kullandığı Üçağızlı I Mağarası, yapılan radyokarbon tarihlendirmesi sonucu 41,000- 29,000 yıl öncesine tarihlendirilmektedir.

Mağarada iki temel kültürel unsur tespit edilmiştir. Bunlar 35,000 ile 41,400 yıl öncesine tarihlendirilen Öncül Üst Paleolitik (F-I tabakaları) ve 34,000-29,000 yıl öncesi tarihlendirilen Ahmarian kültürleridir (B-E tabakaları). Ayrıca mağaranın üst bölümünde Epipaleolitik döneme ait depozit kalıntıları bulunmuştur. Ancak mağaradaki üç metrelik depozitin erozyon sebebiyle çökmesinden dolayı bu döneme ait depozitlerin büyük bir kısmı zaman içerisinde yok olmuştur.

Mağaradan elde edilen fauna kalıntıları hem paleoiklim konusunda hem de dönem insanların yaşam biçimleri hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır. Ayrıca denizel ve tatlı su yumuşakça kabuklarının süs eşyası olarak kullanılması, Üçağızlı I Mağarası'nı dünyada bulunan diğer paleolitik buluntu yerleri arasında önemli bir yere koymaktadır.

Kazı çalışmaları sırasında ele geçen kemik aletler ve boya pigmentleri gibi nadir buluntular erken modern insan davranışları hakkında fikir sahibi olmamızı sağlamıştır. Kazılardan elde edilen buluntular arasında yer alan Öncül Üst Paleolitik ve Ahmarian tabakalarına ait taş aletler Levant'taki 1997 yılından itibaren çalışmaları devam eden Üçağızlı I Mağarası'ndaki kazı çalışması, Levant Bölgesinde yer alan önemli yerleşim alanlarından biri olması ve Türkiye'deki en iyi korunmuş Üst Paleolitik dönem buluntu yeri olması dolayısıyla önemlidir. Aynı zamanda, Orta-Üst Paleolitik geçiş dönemini, erken modern insanların Doğu Afrika'dan Batı Asya'ya yayılımını ve yaşam biçimlerini yansıtmaları konusunda Levant bölgesinde yer Üçağızlı I Mağarası kazılarında yapılan çalışmalar sonucu ele geçen buluntular doğrultusunda, Doğu Akdeniz Bölgesinde yaşamış Üst Paleolitik Dönem insanların hareketliliği ve sosyal yaşamı hakkında önemli bilgiler sağlanmaktadır.

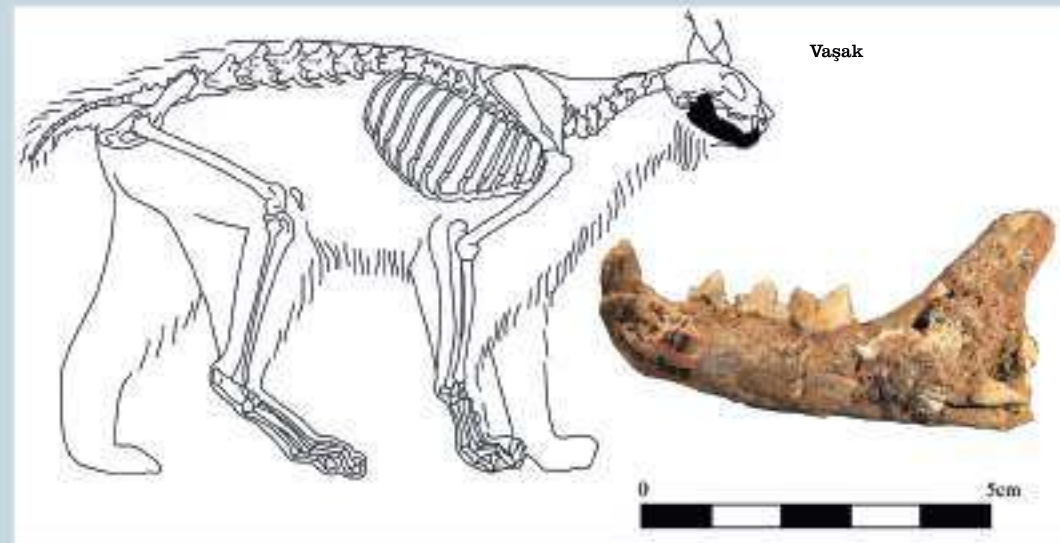
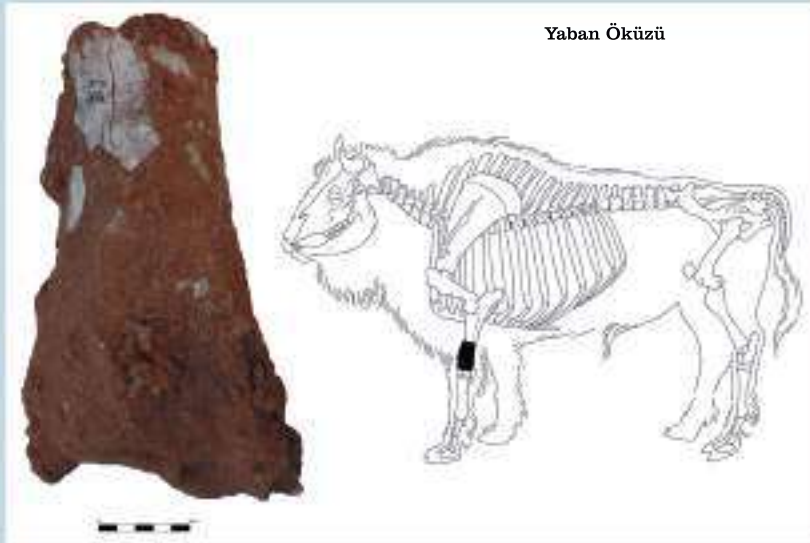
Fauna Kalıntıları

Üçağızlı I Mağarası'nın Öncül Üst Paleolitik evresinde fauna ekonomisi, çevreye özgü topoğrafyadan yararlanan bir stratejiye dayanmaktadır. Bu dönemde avcı-toplayıcı gruplar, mağara çevresindeki dik yamaçlarda yaşayan yaban keçisi (Capra aegagrus) ve geyik türleri (karaca ve alageyik) gibi büyük memelileri sistematik olarak hedeflemişler.

Günümüze oranla daha kararsız ve soğuk seyreden iklim koşulları nedeniyle av kaynaklarının kısıtlı olması, ele geçen uzun kemiklerdeki yüksek parçalanma oranlarıyla paralellik göstermektedir. Bu durum, besin kaynaklarından maksimum protein alabilmek adına ilik çıkarımı gibi işlemlerin oldukça yoğun uygulanmıştır.

Ahmarian evresine geçildiğinde ise nüfus artışıyla paralel olarak hayvan kaynaklarının kullanımında tam bir optimizasyon ve uzmanlaşma gözlenir. Sadece büyük memelilerle yetinilmeyip, yakalanması daha fazla emek ve teknoloji (tuzak, ağ veya gelişmiş fırlatma araçları) gerektiren tavşan, tilki ve çeşitli kuş türleri gibi "küçük ve hızlı" avların diyetteki payı belirgin şekilde artmıştır.

Bu ekonomik dönüşüm, kemiklerin en küçük parçasına kadar işlenip yağ ve ilik çıkarımının maksimize edilmesiyle birleşerek, Ahmarian gruplarının çevresel kaynakları çok daha yoğun ve verimli bir şekilde yönetmiştir.

instagram/ucagizli.magarasi.kazisi

TAHTAKÖPRÜ BARAJI KURTARMA KAZILARI

Prof. Dr. Atilla ENGİN

2628

2628

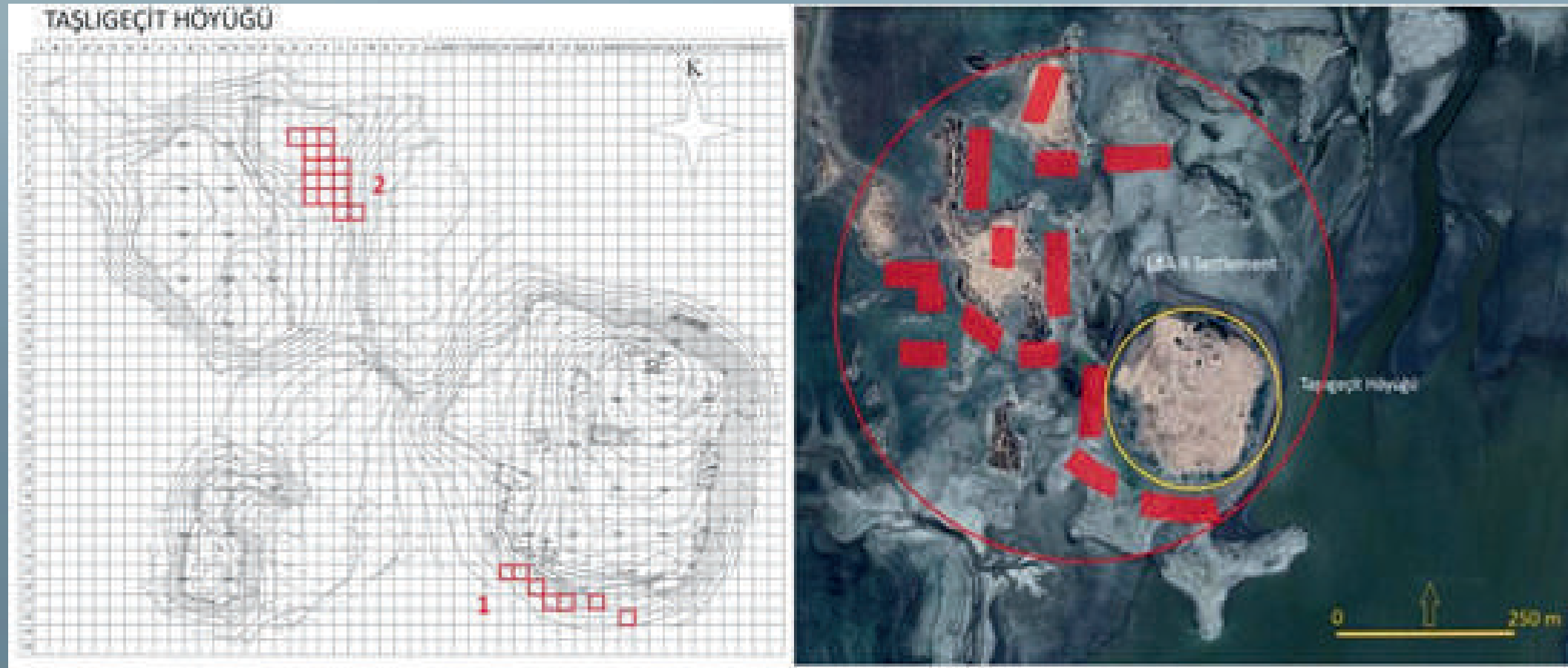
Gaziantep ili, İslahiye ilçesi Zincirli Höyük, Sakçagözü, Tilmen Höyük, Gedikli-Karahöyük ve Yesemek Hitit Heykel Atölyesi önemli arkeolojik kültür varlıklarına sahiptir. İslahiye'nin bulunduğu, doğusunu Kurt dağlarının, batısını Amanoslar'ın sınırladığı vadi tabanı, Kuzey Levant Koridoru içinde yer almaktadır. İnsanlık tarihinde önemli kültürlerle ve uygarlıklara ev sahipliği yapan “Bereketli Hilal’in batısını oluşturan Levant Koridoru, bereketli toprakları kadar, bölgelerarası geçiş özelliği ve Doğu Akdeniz limanları ile de insanlık kültür tarihinde çok önemli bir yere sahiptir. Bu bölgenin güney kesiminde, özellikle İsrail ve Filistin’de arkeolojik araştırmalar çok köklü ve yaygın iken, maalesef Türkiye toprakları içerisinde yer alan Kuzey Levant Koridoru yeterince araştırılmamıştır. İslahiye Bölgesi’nde Zincirli Höyük ve Sakçagözü’nde ilk kazı ve araştırmalar 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında başlasa da 1955-1974 yılları arasında Prof. Dr. Bahadır alkım başkanlığında Yesemek, Tilmen Höyük ve Gedikli-Karahöyük kazıları dışında, yakın zamana kadar bölgede kapsamlı kazı çalışmaları ve araştırmalar yapılmamıştır.

2019-2021 yılları arasında T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Gaziantep Üniversitesi adına İslahiye ve Nurdağı havzasında gerçekleştirdiğimiz yüzey araştırmaları ile bölgenin arkeolojik kültür envanteri büyük ölçüde tamamlanırken, Yesemek Hitit Heykel Atölyesi’nin tarihlendirilme sorunu ve kuruluş amacı ile ilgili önemli sorular cevap bulmuştur. Gaziantep Müzesi başkanlığında gerek Yesemek Hitit Heykel Atölyesi’ndeki kurtarma kazıları, gerekse Tahtaköprü Barajı rezervuar alanı içinde kalan Taşlıgeçit Höyük ve Hamaç Höyük’de gerçekleştirdiğimiz kurtarma kazılarında bölgenin kültür tarihine ışık tutan önemli kültür varlıkları ortaya çıkartılmış ve belgelenmiştir. Bu çalışmalarda, Erken Tunç Çağı I-II’den Ortaçağ’a kadar olan yerleşim tabakaları incelenirken, özellikle Taşlıgeçit Höyüğü ve çevresinde ortaya çıkartılan Geç Tunç Çağı II yerleşiminden elde edilen yeni bilgiler Yesemek Hitit Heykel Atölyesi’nin bir kent yerleşimi olan Taşlıgeçit’ten yönetildiğine şüphe bırakmazken, Hitit siyasi tarihi ve Hitit İmparatorluğu’nun sonları ile ilgili de son derece çarpıcı ve yeni sonuçlar ortaya koymaktadır.

Tahtaköprü Barajı

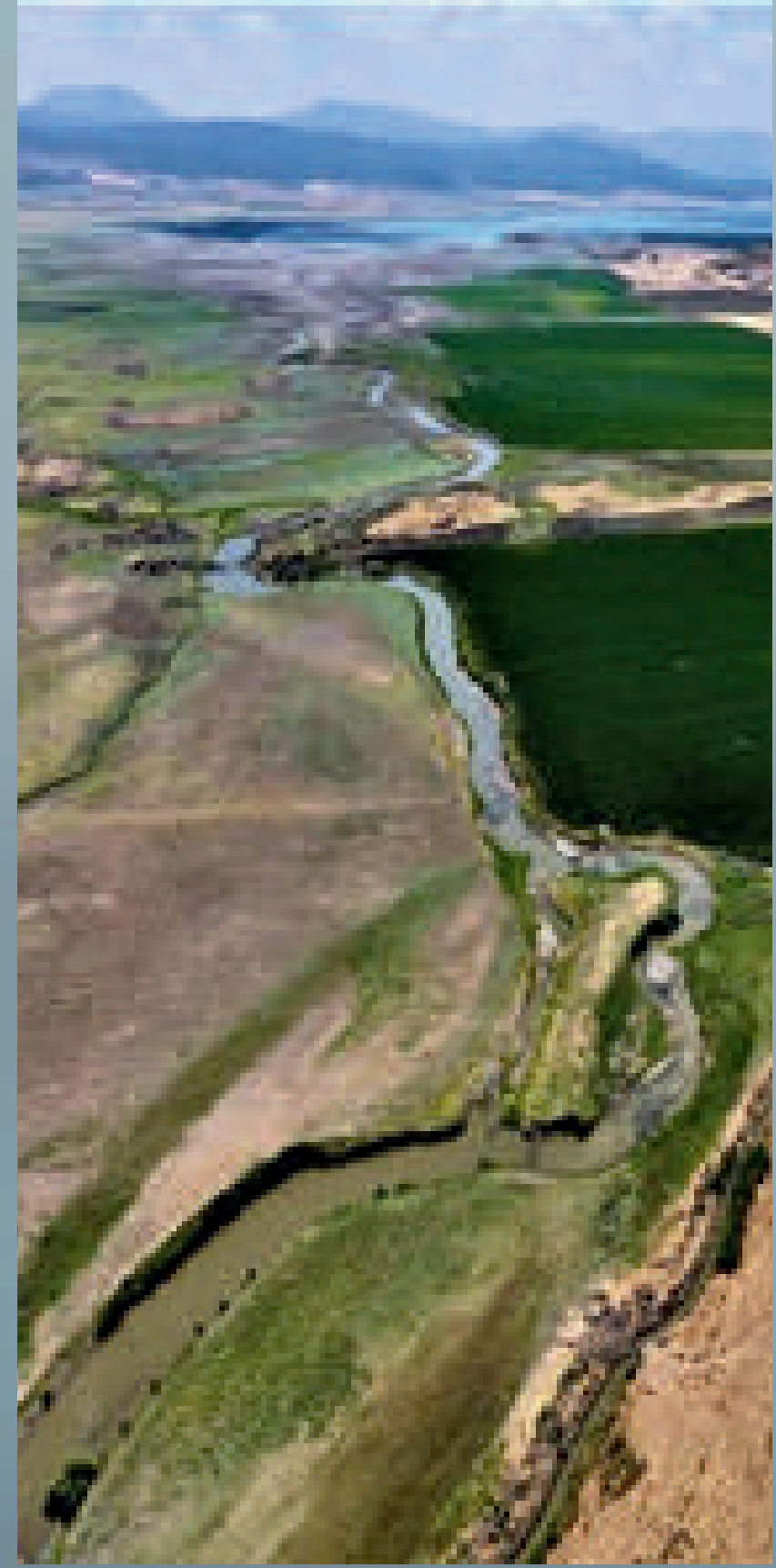
Taşlıgeçit Höyük

Gaziantep ili, İslahiye ilçesi, Ağalarobası Köyü sınırları içerisinde yer alan Taşlıgeçit Höyüğü’nde, Tahtaköprü Barajı gövde duvarının yükseltilmesi nedeniyle baraj rezervuar alanı içinde kaldığından, 2021 yılında Gaziantep Müzesi başkanlığında ve Prof. Dr. Atilla Engin’in bilimsel danışmanlığında başlayan kurtarma 2023 yılında tamamlanmıştır. Kurtarma kazıları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü’nün sağladığı bütçe ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar, Tahtaköprü Barajı sahasının kuzey ucunda kalan Hamaç Höyük’teki kurtarma kazıları ile birlikte yürütülmüştür. Taşlıgeçit Höyüğü’nde 2009 ve 2010 yıllarında da baraj gövdesinin yükseltilmesi nedeniyle Gaziantep Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Prof. Dr. Nicolo Marchetti’nin bilimsel danışmanlığında kısa süreli kurtarma kazıları gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Levant Koridoru içerisinde, Karasu Nehri havzasında yer alan Taşlıgeçit Höyüğü, yaklaşık 250 m çapı ile bu bölgedeki en büyük höyük yerleşmelerinden biridir. Höyükte Orta Tunç Çağı, Geç Tunç Çağı, Orta-Geç Demir Çağı, Helenistik ve Roma Dönemleri ile Orta Çağı tabakaları açığa çıkartılmıştır.

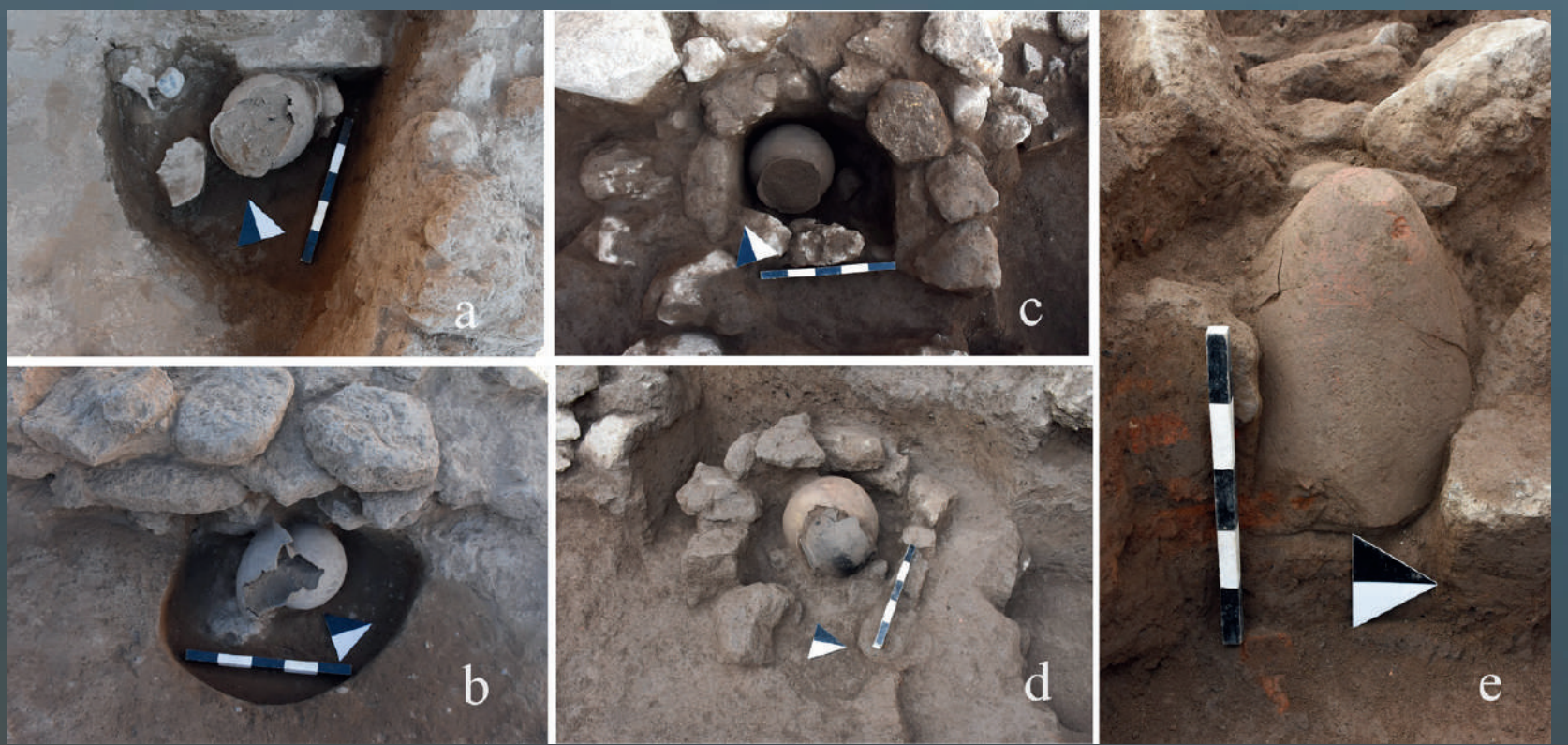
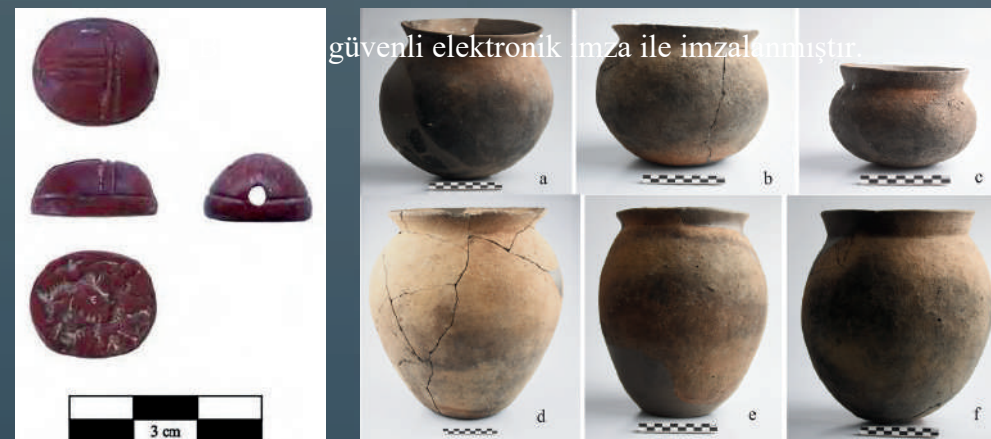
Bununla birlikte, baraj suyu tahribatı nedeniyle höyüğün güney ve batısındaki geniş alanda açığa çıkan mimari kalıntılar, GTÇ II’de yerleşmenin höyüğü çevreleyen sur duvarı dışına taşarak yaklaşık 700x800 m boyutlarına ulaştığını ve büyük bir kente dönüştüğünü ortaya koymuştur.

Gaziantep ili, İslahiye ilçesi, Çolaklar köyü sınırları içerisinde, Çolaklar köyünün kuşuçuğu yaklaşık 3 km. güneydoğusunda ve Tahtaköprü Barajı rezervuar alanının kuzey ucunda yer alan Hamaç Höyük’te Gaziantep Müzesi ve Gaziantep Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilen kurtarma kazılarının üçüncü ve sezonu 2023 yılında tamamlanmıştır.

Asi Nehri’nin kuzeyden akan bir kolu olan Karasu’nun batı kıyısında yer alan höyük, teras yerleşimi ile birlikte yaklaşık 300 x 150 m boyutlara ulaşmaktadır. Hamaç Höyük’te gerçekleştirilen çalışmalar ile yükseltilecek baraj gövdesi nedeniyle sudan etkilenen alanlarda kurtarma çalışmaları yaparken, höyükteki kültür katmanlarını araştırmak, belgelemek ve yerleşmenin içinde bulunduğu Kuzey Levant Koridoru içinde eksikliği hissedilen dönemler boyunca yerleşim stratigrafisinin ortaya konması amaçlanmıştır, bu çalışmalarda Erken Tunç Çağı’ndan Ortaçağ’a kadar uzanan yerleşim tabakaları incelenmiştir.

Höyükte Orta Çağ’ın geç evresine tarihlenen bir mezarlık alanı, Orta Çağ’ın erken evresine tarihlenen yerleşim ile birlikte Helenistik-Roma yerleşimleri yer almaktadır. Bu yerleşimlerin altında Orta-Geç Demir Çağı yerleşimleri ile birlikte kesintisiz Tunç Çağı tabakalaşması izlenmiştir. Bununla birlikte ETÇ I-II dönemlerine tarihlenen yerleşim içi ve oda mezarlarından birçok buluntu ele geçmiştir.

Hamamlar Höyük, Hamamlar II Nekropolü ve Akeramik Neolitik Yerleşim

Hamamlar Höyüğü, İslahiye ilçesi’nin yaklaşık 15 km güneydoğusunda, Yesemek Mahallesi’nin yaklaşık 3 km batısında, Tahtaköprü Barajı su rezervuar alanı içinde yer almaktadır. Höyük, 1977 yılında Tahtaköprü Barajı suları altında kalmış, ancak yakın zamanda baraj gövdesini yükseltme çalışmaları sırasında suların çekilmesi ile açığa çıkmıştır. Sular altında kaldığından höyük toprağı erimiş ve üzerinde kalın bir kum katmanı ile mimari kalıntılara ait taş yığıntıları oluşmuştur. Yaklaşık 150 m çapında olan ve 2 m yüksekliğinde kalmış olan höyük, aynı ovada Karasu Çayı ve kolları üzerine birkaç km aralıkla dizilmiş Yesemek Höyüğü, Sağır Seydo Höyüğü ve Reco Höyüğü gibi orta boyutlu bir höyük yerleşmesidir. Yüzey malzemesi, Akeramik Neolitik’in en erken evresinden (PPNA) başlayarak Ortaçağ’a kadar devam eden kesintisiz iskana işaret etmektedir. Höyükte sadece 2019 yılı sonunda bir sezon kazı çalışması yürütülmüştür.

Dördüncü kazı alanı, Taşlıgeçit Höyüğü’nün 800 m güneyindeki Hamamlar-I Höyüğü’nün hemen batısında yer alan bir nekropol alanıdır (Resim: 11-12). Tarımsal sulama nedeniyle baraj suyunun çekilmesi sonrasında söz konusu alanda yaptığımız incelemelerde höyük yerleşimi ile bağlantılı bir nekropol alanı tespit edilmiştir. Yüzey bulgularına göre Geç Kalkolitik Çağ, ETÇ, Roma ve Ortaçağ dönemlerinde yerleşim gören Hamamlar II Höyüğü, yaklaşık 150 m çapında orta boyutlu bir höyük yerleşmesidir. Höyük, sular altında kaldığından kültür katmanları büyük ölçüde erimiş, höyük üzerinde kalın bir kum katmanı ile Roma ve Ortaçağ yerleşimlerine ait taş duvar kalıntıları yığınlar oluşturmıştır.

Afrika'dan Anadolu'ya Girişte Göç Yolları Üzerinde

Gaziantep İli Pleistosen Dönem Yüzey Araştırması

GAYA PROJESİ

İnsanlığın en eski ayak izlerinin peşinde...

Prof. Dr. İsmail BAYKARA

Arş. Gör. Dr. Emrah ÖZDEMİR

Dr. Zeynep Beyza AĞIRSOY

M. Kenan AGRAS

Dr. Öğr. Üyesi Timur DEMİR

Dr. Öğr. Üyesi Ece EREN KURAL

Arş. Gör. Didem TURAN

Afrika'dan Çıkış ve Anadolu'nun Anahtar Rolü

İnsanlık tarihinin en büyük göçü olan Afrika'dan çıkış, rastgele bir savrulma değil, iklimsel ve ekolojik zorunlulukların doğurduğu devasa bir yolculuktur. Anadolu, bu yolculukta bir köprüden ziyade, ilk insanların konakladığı, geliştiği ve yeni teknolojiler ürettiği bir "köprü" görevi görmüştür. Gaziantep ve çevresindeki Paleolitik buluntular rotanın en somut duraklarını bize işaret eder. Anadolu'ya giriş yapan ilk topluluklar, buranın sunduğu hammadde kaynakları ve uygun yaşam koşullarıyla kendilerini yeniden tanımlamışlardır.

Prehistorik Araştırmalar Gaziantep Bağlamında

Gaziantep, insanlık tarihinin en eski izlerini barındıran adeta devasa bir açık hava müzesi gibidir. Binlerce yıl önce, henüz yerleşik hayata geçilmemişken bile, bölgenin sunduğu kaliteli çakmaktaşı kaynakları ve su kenarlarındaki verimli doğası, ilk insanların burayı bir buluşma noktası olarak seçmesini sağlamıştır. Afrika'dan dünyaya yayılan ilk toplulukların geçiş güzergahında bulunan bu topraklar, avcı-toplayıcı grupların mağaralarda bıraktığı taş aletlerden, tarımın ilk filizlendiği köylerin temellerine kadar kesintisiz bir süreç sunar. Kısacası Gaziantep, sadece bugünün modern şehri değil, insanlığın doğayla kurduğu ilk bağların, geliştirdiği ilk teknolojilerin ve yerleşik yaşama geçiş serüveninin en canlı şahitlerinden biridir.

Proje ile ilgili bilgilerden haberdar olmak için;

<https://www.instagram.com/gayaprojesi/>

GAYA Projesi Araştırma Sorusu

Gaziantep İli Pleistosen Dönem Yüzey Araştırması Projesi (GAYA), 2023 yılından itibaren T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izinleri doğrultusunda, Gaziantep Üniversitesi (GAÜN) Arkeoloji Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. İsmail Baykara başkanlığında yürütülmektedir.

GAYA Projesi'nin temel araştırma hedefleri; Pleistosen'den Holosen'e uzanan süreçte insan topluluklarının göç yollarını ve yayılım rotalarını ortaya koymak, Anadolu'nun tarih boyunca göç dalgalarının merkezinde yer alan stratejik rolünü değerlendirmek ve bu bağlamda kültürel akışların kontrol noktası olarak Anadolu'nun konumunu tartışmaktır. Bu tarihsel çerçevede Gaziantep, güneyden gelen insan topluluklarının Anadolu'ya girişinde ve buradan Avrupa ile Asya'ya yayılmadan önce ve sonra bir toplanma ve dağılma alanı oluşturan doğal bir güzergâh olarak ele alınmaktadır.

Saha Çalışmaları: 200'den Fazla Alan, 72 Yeni Lokalite

GAYA Projesi kapsamında 2025 yılına kadar 200'den fazla alanda inceleme yapılmış, bu çalışmalar sonucunda 72 farklı buluntu alanı tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Yüzey araştırmasında tespit edilen alanlar arasında Alt Paleolitik (MÖ 300 bin yıldan eski), Orta Paleolitik (MÖ 290-50 bin yıl arası), Üst Paleolitik (MÖ 60-20 bin yıl arası), Epi-paleolitik (MÖ 24-12 bin yıl arası) ve Neolitik (MÖ 10 bin yıl) dönemlere ait buluntular saptanmıştır. Bunun yanı sıra Holosen Dönem'e ait çok sayıda kaya mezarları, zeytin/üzüm işlik alanları, eski taş ocakları, gözetleme kulesi, oda mezar ve sur duvarı gibi yerleşim alanları tespit edilmiştir. Bu bulgular, Gaziantep'in kültürel çeşitliliğinin son derece geniş olduğunu ve bölgenin tarih öncesi kesintisiz bir yerleşim sürecine sahne olduğunu göstermektedir. Bu nedenle GAYA Projesi, insanlık tarihini anlamada büyük bir önem taşımaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

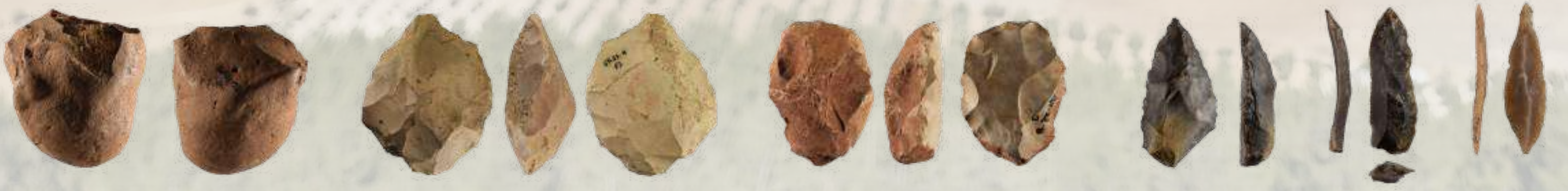

İnsanlığın Ortak Hafızası Gaziantep

GAYA Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar, Gaziantep'in sadece modern bir kent olmadığını, aynı zamanda insanlığın Afrika'dan dünyaya yayılım serüvenindeki en kritik duraklardan biri olduğunu kanıtlamaktadır. Bölge, Paleolitik dönemlerden Neolitik Çağ'a uzanan kesintisiz bir yerleşim ve kültürel süreklilik sunmaktadır.

Modern veri tabanı sistemleri ve dijital arşivleme yöntemleri aracılığıyla yeniden değerlendirilen Paleolitik yontmataş buluntular, atalarımızın iklimsel ve çevresel dinamikler doğrultusunda şekillenen hareketlilik stratejilerini görünür kılmaktadır. Bu veriler, Anadolu'nun yalnızca bir geçiş koridoru değil; kültürel etkileşimlerin yoğunlaştığı, teknolojik ve davranışsal yeniliklerin harmanlandığı stratejik bir merkez olduğunu göstermektedir.

GAYA Projesi, geçmişin maddi tanıklıklarını dijital platformlara taşıyarak bu geniş ölçekli kültürel mirası hem gelecek kuşaklara hem de uluslararası bilim dünyasına kazandırmayı sürdürmektedir.

YENİCE HÖYÜK KURTARMA KAZISI

GAZİANTEP OĞUZELİ
Gaziantep Müze Müdürlüğü

2013-2018

Dr.Öğr.Üyesi Timur DEMİR
Dr.Öğr.Üyesi Makbule EKİCİ-BULUT

COĞRAFİ KONUM VE YERLEŞİM DOKUSU

Yenice Höyük, Gaziantep ili, Oğuzeli ilçesi sınırları içerisinde, Doğanpınar köyünün kuzeyinde inşa edilen baraj gövdesinin yaklaşık 450 metre kuzeybatısında stratejik bir konumda yer alır. Alandaki arkeolojik kazı çalışmaları, yerleşimin farklı dönemlerdeki dinamiklerini anlamak amacıyla iki ana bölgede sürdürülmüştür. Birinci alan, binlerce yıllık kesintisiz bir iskan tarihini barındıran çok katmanlı höyük gövdesinden oluşmaktadır. İkinci alan (YNC 3) ise höyüğün yaklaşık 100 metre uzaklığında, Sacır Suyu'nun eski vadi tabanı üzerinde kuzey ve kuzeybatı yönünde uzanan, yaklaşık 3 hektarlık geniş ve düz bir yerleşim alanıdır. Doğanpınar Barajı'nın inşası öncesinde mevcut Sacır Suyu yatağından 18 metre yükseklikte olan höyük, kuzey-güney ekseninde 133 metre, doğu-batı ekseninde ise 116 metre çapındadır. Bu boyutlarıyla Yenice Höyük, bölgesel yerleşim hiyerarşisinde küçük ve orta boyutlu merkezler arasında oldukça kilit bir rol üstlenmektedir.

Yenice Höyük ve Geç Antik Çağ Yerleşimi

SACIR SUYU VADİSİ VE BÖLGESEL ÖNEMİ

Doğanpınar Barajı kurtarma kazıları, sadece Yenice Höyük'ün değil, aynı zamanda Fırat Nehri'nin en önemli kollarından biri olan Sacır Suyu ve çevresinin arkeolojik potansiyelini bilim dünyasına kazandırmıştır. Gaziantep kent merkezi etrafındaki çeşitli su kaynaklarının birleşmesiyle hayat bulan Sacır Suyu, Türkiye sınırları içerisinde 60 km, Suriye'de ise 48 km boyunca uzanarak Tell Ahmar (Til Barsip) yakınlarında Fırat Nehri'ne batıdan katılır. Antik çağlardan itibaren Kuzey Suriye'den Anadolu'ya ulaşımında doğal ve güvenli bir yol güzergahı sunan bu vadi, Gaziantep platosunun can damarı konumundadır. Jeolojik yapıyı aşındırarak oluşturduğu alüvyon vadi tabanları, bölgenin en verimli tarımsal üretim alanlarını yaratmıştır. Vadi boyunca tespit edilen çok sayıda arkeolojik merkez arasında Yenice Höyük, bu rotanın ticari ve tarımsal organizasyonunu anlamada merkez üssü niteliği taşımaktadır.

Erken ve Orta Tunç Çağları Seramik Örnekleri

GEÇ ANTİK ÇAĞ ZEYTİNYAĞI VE ŞARAP ÜRETİM ALANI

Yenice Höyük kazıları, Sacır Suyu Vadisi'nde Antik ve Geç Antik Dönem kırsal ekonomisi hakkında önemli veriler sunmuştur. Roma egemenliğinin başlaması ile yerleşim stratejisi radikal bir biçimde değişmiş; MS 2. yüzyılda höyük gövdesi terk edilerek yerleşim tamamen YNC 3 olarak adlandırılan düz alana kaymıştır. MS 2. ve 7. yüzyıllar arasına tarihlenen bu alan, zeytinyağı ve şarap üretimi için organize edilmiş endüstriyel bir işlik kompleksi olarak faaliyet göstermiştir. Kazılarda; etrafı sızdırmazlık için özel sıvanmış ve mozaik zeminli an kayaya oyulmuş toplama havuzu, pres ağırlıkları ve çeşitli eyme mekanizmalarına ait izler gün yüzüne çıkarılmıştır. Üretilen zeytinyağı ve şarabın depolanması ve ticareti için kullanılan Kuzey Suriye amphoraları, ithal cam eserler, mühürlü kulplar ve sikkeler, bu küçük kırsal merkezin ne denli geniş bir uluslararası ticaret ağına entegre olduğunu kanıtlamaktadır.

Orta Tunç Çağı Kült Kabı Parçaları

Erken ve Orta Tunç Çağları Seramik Örnekleri

YENİCE HÖYÜK KÜLTÜREL EVRELERİ

I. Tabaka Orta Çağ: Sasani, Bizans, Arap, Selçuklu ve Moğol istilalarının yarattığı ardışık yıkımlar ve kaotik ortam nedeniyle kırsal yaşamın azaldığı bir dönemdir.

II. Tabaka Roma Dönemi ve Geç Antik Çağ: Sınır lejyonlarının bölgede sağladığı askeri güvenlik şemsiyesi altında yerleşimin 3 hektara genişlediği dönemdir.

III. Tabaka Hellenistik Dönem: Seleukos egemenliğinde tarımsal üretimin devlet politikası olarak teşvik edilmesiyle yerleşimin düz alanlara yayıldığı ve savunma amaçlı basit taş tahkimatların görüldüğü genişleme evresidir.

IV. Tabaka Demir Çağı: Karkamış Krallığı'nın güçlü kültürel etkisi altında süren bir dönemdir. Geç Demir Çağı kısmında şiddetli yangın izleri taşıyan ve kabaca işlenmiş bazalt sütun kaidelerinin bulunduğu özel bir mimari yapı ile öne çıkar.

V. Tabaka Geç Tunç Çağı: Hitit İmparatorluğu'nun egemenliği altında geçen bu süreçte, kalıcı iskan yerini muhtemelen sadece tarımsal üretimle bağlantılı, mevsimsel topluluklara ev sahipliği yapan zayıf verilerin bulunduğu bir dönemdir. Bu döneme ait tabakaların büyük bir çoğunluğu Demir Çağı'nda tahrip edilmiştir.

VI. Tabaka Orta Tunç Çağı: Bölgesel güç merkezi Tilbaşar'daki gerilemeye paralel olarak Yenice Höyük'te de mimari anlayışın ilkelleştiği, iskan alanının daraldığı ve yerleşimin küçüldüğü bir dönemdir.

VII. Tabaka Erken Tunç Çağı: Höyüğün demografik olarak en yoğun iskan gördüğü, eğimli arazide teraslamaların yapıldığı ve çok odalı kompleks yapıların inşa edildiği dönemdir. Bölgenin merkezi konumundaki Tilbaşar ile organik bağları olan, oldukça gelişmiş bir kırsal merkez niteliğindedir. Bazı konutların iç kısımlarında pithos mezarlar tespit edilmiştir.

VIII. Tabaka Geç Kalkolitik - Erken Tunç Çağı Geçirisi: Uruk mal gruplarının bölgedeki etkisini kademeli olarak yitirerek yerini yavaş yavaş yeni dönemin karakteristiği olan özgü yerel kültürlerle bıraktığı uzun ve sancılı bir kültürel dönüşüm sürecidir.

IX. Tabaka Geç Kalkolitik Çağ: Boyalı seramik geleneğinin azalıp çarkta üretilen yerel kaba malların yaygınlaştığı dönemdir. Mimaride yoğun bir şekilde sıvaların kullanıldığı konutlar tespit edilmiştir. Sürecin sonlarına doğru Uruk kültürü etkilerinin görülmeye başlandığı ve depolama çukurlarının ciddi oranda arttığı gözlemlenir.

X. Tabaka Erken Kalkolitik Çağ: Halaf ve Obeyd kültürlerine özgü boyalı seramiklerin yoğun olarak kullanıldığı, Yenice Höyük'ün bölgeler arası kültürel etkileşime ve iletişime açık kırsal bir yerleşime dönüştüğü evredir.

XI. Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Geçirisi: Höyüğün alüvyon dolgular altında kalan en erken yerleşim evresidir. Basit taş temelli, küçük odalı mimari kalıntılar ile az sayıda seramik ve taş aletle tanımlanan, yerleşimin temellerinin atıldığı sınırlı bir geçiş dönemini yansıtır.

GAZİANTEP-OĞUZELİ YÜZEY ARAŞTIRMASI

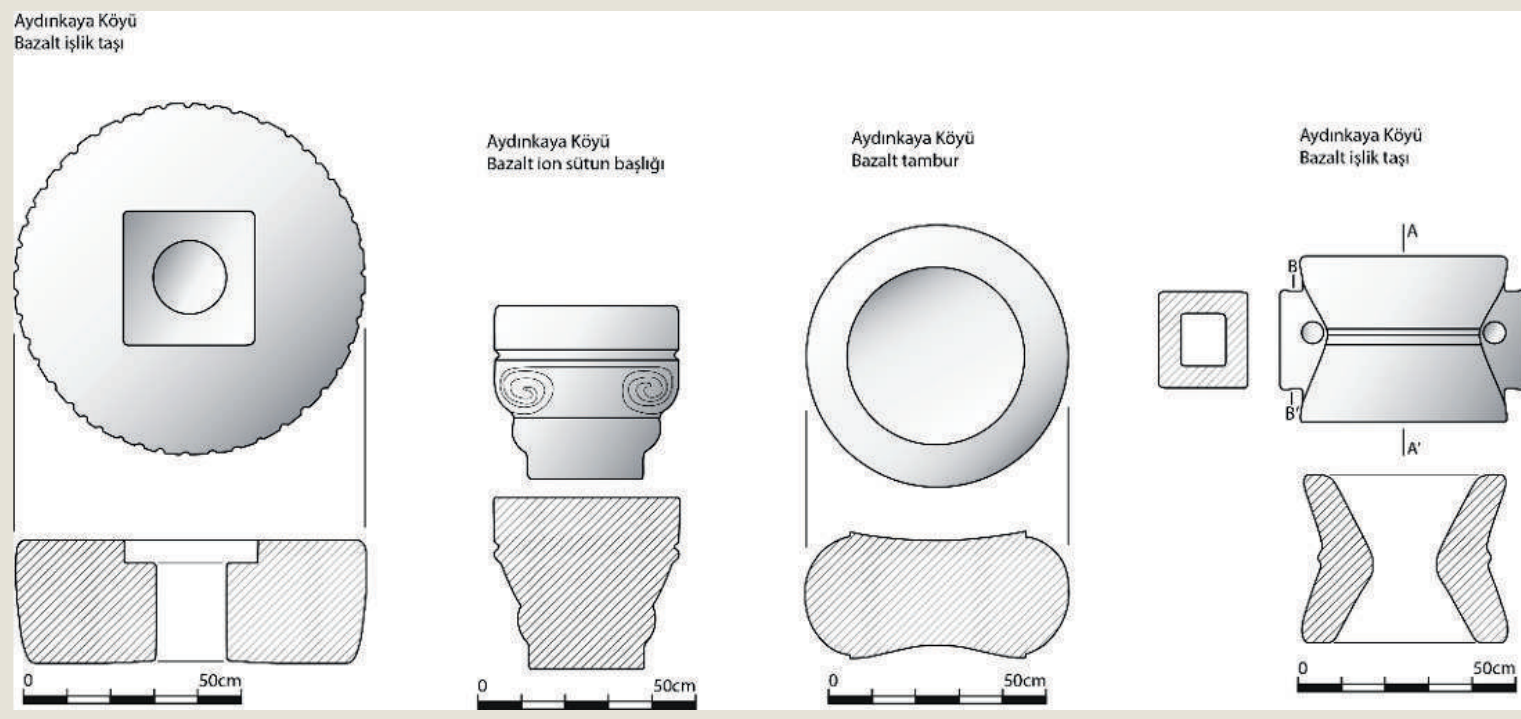
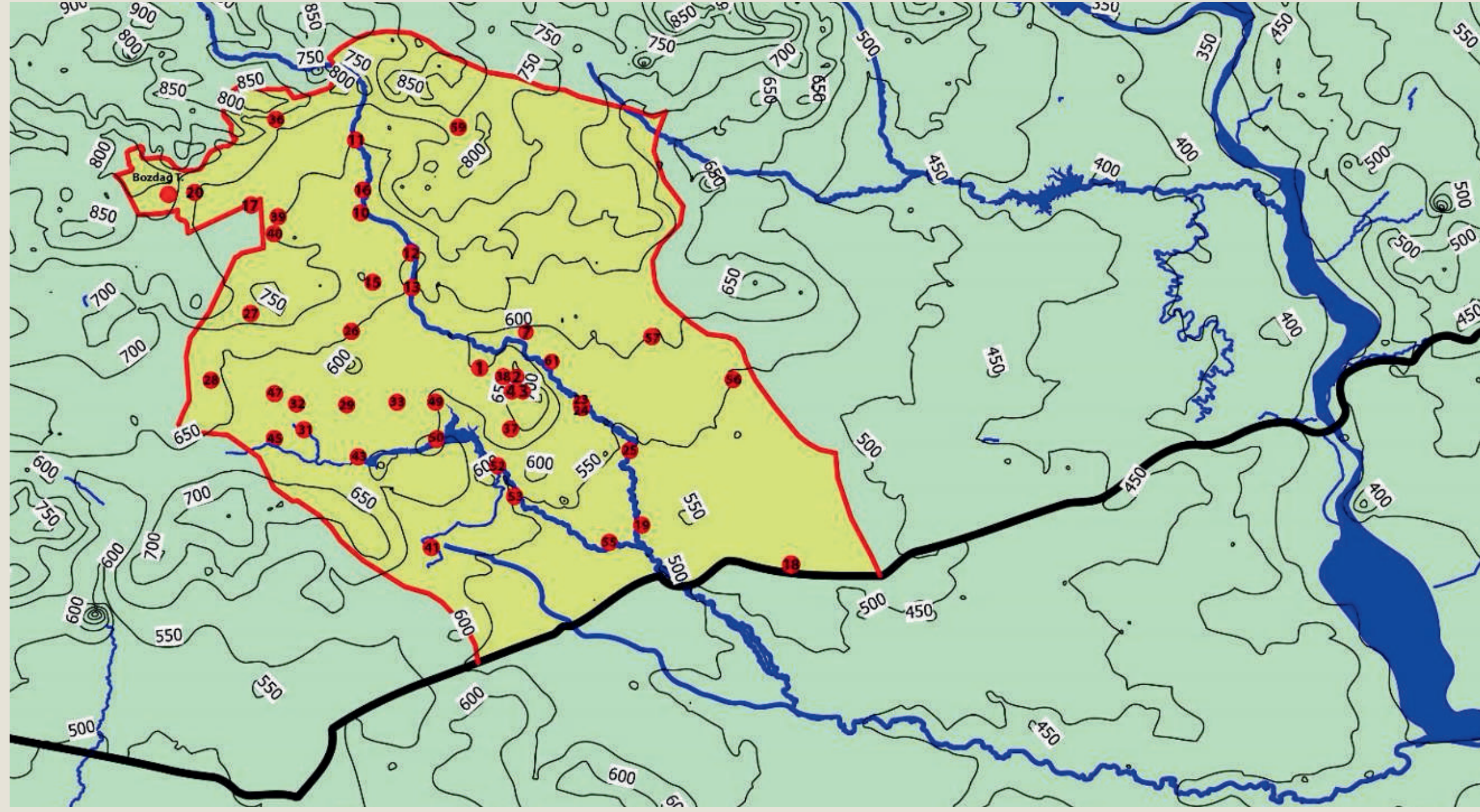
Dr.Öğr.Üyesi Makbule EKİCİ-BULUT
Dr.Öğr.Üyesi Timur DEMİR

2016-2018

YÜZEY ARAŞTIRMASI PROJESİ

Gaziantep ili Oğuzeli ilçesinde yer alan Sacır Vadisi ve çevresinde, bölgenin tarihsel yerleşim sistemlerini anlamak amacıyla 2016 ile 2018 yılları arasında geniş çaplı arkeolojik yüzey araştırmaları yürütülmüştür. Doğanpınar Barajı'nın inşaa süreci ve bölgede gerçekleştirilen kurtarma kazıları, bu coğrafyada daha detaylı bir yüzey araştırmasına duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Yürütülen projede temel hedef, daha önce araştırılmamış olan köylerin ziyaret edilmesi, yol ağları ile yerleşim sistemlerinin belgelenmesi ve dağınık haldeki arkeolojik verilerin bilimsel bir envanterinin çıkarılması olmuştur.

ETNOARKEOLOJİ ÇALIŞMALARI

Arkeolojik araştırmalar, Oğuzeli'nin yakın geçmişine ait kırsal mirasını ve bölgede yaşayan Barak Türkmenleri'nin geleneklerini de detaylıca incelemiştir. Temel yapı malzemesi toprak olan yörede yapılar ağırlıklı olarak kerpiçten inşa edilirken, varlıklı ailelerin çok katlı evlerinin temellerinde kesme taş kullanılmıştır. Emek ve zamandan tasarruf etmek için antik höyüklerden veya terk edilmiş yapılardan alınan taş ve kerpiçlerin yeni konutlarda devşirme olarak kullanılması yaygın bir uygulamadır. Kerpiç duvarlar üzerindeki dikenli çitler, ağaç diplerine yapılan su tutucu toprak setler, dış mekanlarda kullanılan at nalı formlu ikili ocaklar ve çatıları sıkılaştıran silindirik bazalt "loğ" taşları bölge mimarisinin karakteristik özellikleridir.

Bölgenin tarımsal kültüründe ise antik çağlardan bugüne kesintisiz süren zeytinyağı ve üzüm işlemeciliği öne çıkmaktadır. Kapsamlı aşamalardan oluşan zeytinyağı üretimi için köylerde kayadan oyma havuzlar, ezme taşları ve pres ağırlıkları tespit edilmiştir. Hellenistik ve Roma kökenli bu üretim kültürü, Barak Türkmenleri tarafından da benimsenmiştir. Üzüm sıkma için ana kayaya oyulmuş "sal" adlı kaplar ve "masere" adı verilen ışıklar yerel ekonominin temelini oluşturur. Ayrıca tahılların işlenmesi için çeşitli tiplerde öğütme taşları ve su değirmenleri kullanılmıştır. Taşın hem mimari hem de üretimde bu denli yoğun kullanımı jeolojik kaynakların etkin kullanıldığını gösterir; yörenin bazalt ve kireçtaşı ihtiyacı tarih boyunca Gafur Baba, Güzelce, Taşkıyan ve Karadibek'teki taş ocaklarından karşılanmıştır.

BÖLGE COĞRAFYASININ CAN DAMARI: SACIR SUYU VE VADİSİ

Gaziantep'ten doğup Fırat'a dökülen 110 km uzunluğundaki Sacır Suyu'nun oluşturduğu vadi, Anadolu ile Kuzey Suriye stepleri arasında tarihi, kültürel ve ticari bir köprü işlevi görmüştür. Akarsuyun sağladığı elverişli mikro-klima, vadinin Paleolitik Çağ'dan Orta Çağ'a kadar kesintisiz iskan edilmesini sağlamıştır. İlk çağlarda avcı-toplayıcıların kullandığı sekiler, zamanla Neolitik yerleşimlere ve Erken Tunç Çağı'nda Tilbaşar gibi devasa tarım merkezlerine ev sahipliği yapmıştır. Bölgedeki topluluklar, dar vadi tabanındaki sınırlı ve verimli tarım arazilerini korumak amacıyla stratejik bir tercih yapmışlardır. Köylerini ve anıtsal yapılarını (Akça Höyük, Doğanpınar vb.) tarım alanlarını işgal etmemek için sarp ve kayalık zeminler üzerine inşa etmişlerdir. Sacır Suyu'nun jeopolitik önemi yerel sınırları da aşmıştır. Orta Çağ'da suları Halep'e taşıyan 40 kilometrelik mühendislik harikası "Halep Arkı", kayalara oyulan sarnıçlar ve günümüzde hala aktif olan Kırkgöz Pınarı, suyun bu coğrafyada tarih boyunca ne kadar stratejik bir biçimde yönetildiğinin en açık kanıtıdır.

Paleolitik Dönem: Alt Paleolitik dönem verileri genellikle 650-700 metre rakımlarda bulunurken, ortalama 500-850 metre rakıma sahip Oğuzeli'nde bu döneme ait izler kısıtlı bir alanda, Halep Arkı çevresinde tespit edilmiştir. Ancak su seviyelerinin gerilemesiyle Orta Paleolitik Dönem'e ait çıkmaktaşı aletlerde belirgin bir artış yaşanmış ve bu aletler Sacır Suyu'nun son sekilerinde yoğun olarak belgelenmiştir.

Neolitik ve Kalkolitik Dönem: Akeramik Neolitik Dönem için en önemli bulgu noktası, günümüzde de su kaynağı olarak kullanılan Kırkgöz Pınarı höyüğüdür. Geç Neolitik ve Kalkolitik dönem verileri ise Kayalıpınar, Çatalsuyu, Sazgın ve Abbas gibi çeşitli höyüklerden toplanan seramiklerle tanımlanmıştır.

Tunç ve Demir Çağları: Erken Tunç Çağı, Tilbaşar gibi devasa kentlerin ve etrafındaki yoğun kırsal yerleşimlerin varlığıyla bölgedeki en parlak dönemlerden biridir. Demir Çağı buluntuları görece az olsa da Tilhalit Höyüğü'nde ele geçen bir silindirik mühür, kalıp yapımı pişmiş toprak kadın figürinleri ve bir adet Yeni Asur dönemi silindirik mühürü buranın önemli bir dinsel ve bölgesel merkez olduğunu göstermektedir.

Hellenistik ve Roma Dönemleri: Bölgedeki sismik hareketlilik ve depremler nedeniyle eski dönemlere ait höyüklerin dolgu zeminleri büyük ölçüde terk edilmiştir. Bunun yerine yeni kırsal çiftlik yerleşimleri, doğrudan daha güvenli olan sağlam ana kaya üzerine inşa edilmiştir. Bu dönemde kayalık alanlar sadece bir zemin olarak değil; kaya mezarları, heykeltıraşlık, anıtsal mimari ve tarımsal üretim aletleri (ezme taşları vb.) için en önemli hammadde kaynağı (taş ocakları) olarak yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Orta Çağ: Sacır Suyu'nun sahip olduğu jeopolitik ve stratejik önemin bölgesel sınırları aştığı dönemdir. Suvarı Oğuzeli havzasından alıp Halep'e taşıyan yaklaşık 40 kilometrelik devasa mühendislik yapısı "Halep Arkı" bu dönemde inşa edilmiştir. Yapının üzerindeki Arapça kitabenin RTI (Reflectance Transformation Imaging) yöntemiyle taranması sonucu, bu su kanalının 14. yüzyılın ilk çeyreğinde Memlük Emiri Seyfeddin Argun el-Dawadar el-Nasiri tarafından yaptırıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca hayvancılık faaliyetleri için kayalara oyulmuş sarnıçlar (örneğin Bakunun Sarnıcı) bu dönemin kırsal altyapı örneklerindendir.

GERÇİN HÖYÜK YÜZEY ARAŞTIRMASI

GAZİANTEP NURDAĞI-İSLAHİYE

Dr.Öğr.Üyesi Timur DEMİR

2022-2023

LEVANTIN KUZEYİNDE BİR DEMİR ÇAĞI KÜLT VE NEKROPOL MERKEZİ

COĞRAFİ KONUM

Gerçin Höyük, Kuzey Levant koridorunun stratejik bir noktasında; Gaziantep kent merkezine 70 km, İslahiye'ye 20 km ve Nurdağı'na 4 km uzaklıkta yer almaktadır. Demir Çağı'nda yoğun kültürel ilişkiler içinde olduğu Zincirli Höyük'e ise kuş uçuşu 7 km uzaklıktadır. Amanos (Gavur) Dağları ile Kurt Dağları arasında kalan, zengin tarımsal üretim alanına sahip ovalık sistem içerisinde bulunur. Kültürel dolgular, günümüzde kurutulmuş olan Emen Gölü'nün suları ile çevrili olduğu dönemlerde adeta bir ada görünümünü sunan doğal bir kayalık yapı üzerinde şekillenmiştir. Suların ortasında aniden yükselen bu görkemli kayalık yapı, savunmaya yönelik stratejik bir avantaj sağlamakla kalmamış; aynı zamanda Yakın Doğu inanç sistemlerinde yerleşime atfedilen kutsallığın da en önemli coğrafi göstergelerinden biri olmuştur. Su ile toprağın bütünleştiği bu tür kayalık yüksek alanlar, dönemin kozmolojisinde tanrılarla iletişim kurulan kutsal eşik mekânları olarak algılanmış ve Gerçin Höyük'ün önemli bir kült ve ritüel merkezi olarak seçilmesinde şüphesiz belirleyici bir rol oynamıştır. Konumu itibarıyla güneybatısındaki Amik Ovası ve kuzeyindeki Türkoğlu Ovası üzerinden Anadolu'ya; Amanos Dağları'ndaki doğal güzergahlar aracılığıyla ise Çukurova ve Akdeniz'e ulaşan önemli yol ağlarının merkezindedir. Morfolojik açıdan alan iki kayalık koni üzerine yayılmıştır: A Alanı 70 metre yüksekliğinde bir höyük oluştururken, B Alanı yaklaşık 700x350 metre boyutlarında ve 60 metre yüksekliğinde ikinci bir höyüktür. Öte yandan, geçmişte Emen Gölü'nün yarattığı sulak alan ekosistemi ve verimli alüvyal topraklar, yerleşimin çevresel taşıma kapasitesini artırmıştır.

ARAŞTIRMA TARİHÇESİ

Bölgedeki ilk arkeolojik tespitler, 1883 yılında Osman Hamdi Bey'in, Gerçin Höyük'ün 7 km güneyinde yer alan Zincirli Höyük'ü ziyaretıyla başlamıştır. İlerleyen süreçte Zincirli Höyük kazı ekibinden F. R. von Luschan, 1890 yılında Gerçin Höyük'ü ziyaret etmiş ve büyük boyutlu bir bazalt heykele ait parçalar tespit etmiştir. Gerçekleştirilen müteakip çalışmalarda toplamda dört bazalt heykel gövdesi ve Aramice yazıtlar bulunmuştur. Ayrıca, Gerçin ile Zincirli arasındaki Tahtalı Pınar mezarlığında bulunan kitabeli heykel parçasının da aslen Gerçin'den getirildiği düşünülmektedir. Demir Çağı'nın yerel krallarından I. Panamuwa ve II. Panamuwa'ya ait olan bu erken dönem buluntuları, günümüzde Berlin Vorderasiatisches Museum ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri koleksiyonlarında korunmaktadır. Sonraki yıllarda Gerçin Höyük, az sayıda yüzey araştırması kapsamında ziyaret edilmiş ve çeşitli bilimsel yayınlara konu olmuştur. Bu çalışmalarda yerleşim, özellikle Çanak Çömleksiz (Akeramik) Neolitik Dönem'e ait zengin verileriyle ön plana çıkmıştır. Son yüzey araştırması çalışmaları ise Gaziantep Üniversitesi Arkeoloji Bölümü tarafından gerçekleştirilmiştir.

2022-2023 YÜZEY ARAŞTIRMALARI

Gerçin Höyük'te yürütülen arkeolojik yüzey araştırmaları, alanın fiziksel dokusunu ve arkeolojik potansiyelini belirlemeye odaklanmıştır. Höyüğün iki farklı koniden oluşan morfolojik yapısına uygun olarak, A ve B alanlarında farklı aralıklarla sistematik yüzey toplamaları gerçekleştirilmiştir. Yüzeyden toplanan zengin materyal grubu; çakmaktaşı ve obsidyenden üretilmiş naviform ve mermi biçimli çekirdekler, orak dilgiler, serpantin sürtme taş aletler ile yoğun seramik buluntularından oluşmaktadır. Arazi çalışmaları sırasında yerleşimi çevreleyen ve uzunluğu yaklaşık 2 kilometreyi bulan tahkimat sistemi ile A Alanı'ndaki teras duvarları da belgelenmiştir. Ayrıca, yüzeyde seramik üretim cürufalarının ve nitelikli bazalt taş kap parçalarının saptanması, höyüğün yalnızca bir yerleşim değil aynı zamanda önemli bir yerel üretim merkezi olduğunu düşündürmektedir. Arazideki bu somut verileri desteklemek amacıyla yürütülen arşiv çalışmaları ise, geçmişte Gözlü Höyük olarak bilinen heykeltıraşlık eserlerinin aslında Gerçin Höyük kökenli olduğunu doğrulamıştır.

Gerçin Höyük ilk Plan: Robert Koldewey tarafından 1890 yılında hazırlanan ilk plan.

Hadad Heykelinin Üst Kısım: Maragoz Jani Samothrakis Gerçin Höyük'te tespit edilen Hadad Heykelinin taşınması sürecinde görev almıştır.

Fırtına Tanrısı Ortostati: Gaziantep Müzesinde Sergilenmektedir.

Gerçin Höyük Surlarının Canlandırılması: Yaklaşık 2 kilometreyi bulan surların Demir Çağı'nda inşa edildiği düşünülmektedir.

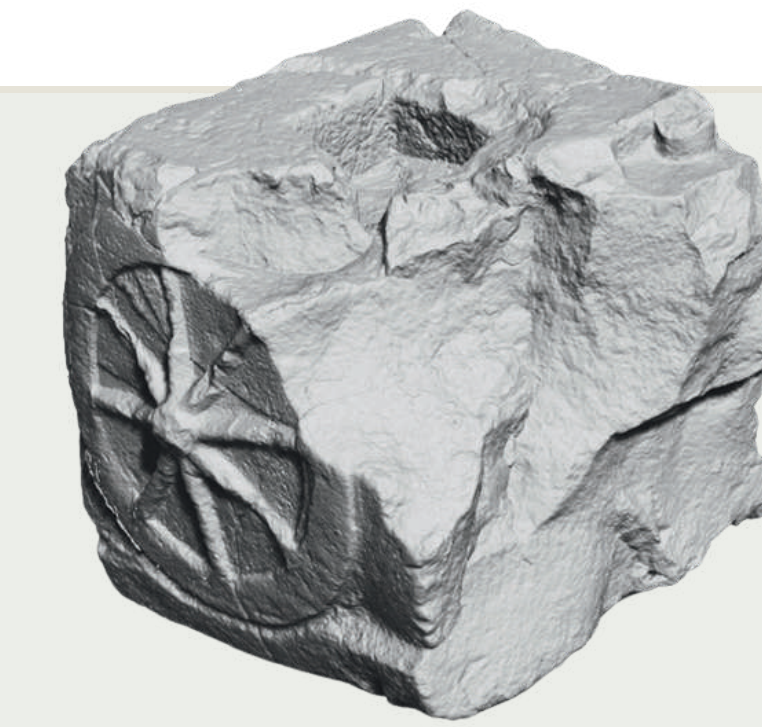
Hadad Heykeli: 2.85 cm yüksekliğindeki heykel günümüzde Almanya'da sergilenmektedir. Heykelin üzerinde Sam'al Kralı I. Panamuwa Dönemi'ne ait Aramice bir kitabe yer almaktadır.

Mezar Steli: Gaziantep Müzesinde yer almaktadır.

Heykel Kaidesi: Gaziantep Müzesindedir. Kırık olan ön kısmında muhtemelen iki aslan başı yer almakta idi. Bu iki aslan başı günümüzde Almanya'dadır.

KRALİ NEKROPOL VE KÜLT ALANLARI

Ele geçen Aramice yazıtlar, Gerçin Höyük'ün Demir Çağı'nda Zincirli Höyük'te hüküm süren Y'DY/Sam'al hanedanlığına bağlı, son derece önemli bir merkez olduğunu göstermektedir. 1890'da bulunan I. Panamuwa'nın Hadad Heykeli kitabesinde yer alan,

"Ben, Qarlı'nın oğlu, ebedi ikametgâhıma bu Hadad heykelini diken Y'DY kralı Panamuwa'yım"

ifadesi, merkezin krali bir nekropol olduğuna işaret eden en güçlü kanıttır. Aynı yazıtın devamındaki,

"Ben Panamuwa [...] bu şehrin tanrıları için bir ev (inşa ettim) ... ve benim hükümdarlığım sırasında tanrılara bir dinlenme yeri tahsis ettim"

ibaresi ise alanın bir kült merkezi olduğunu kanıtlamaktadır. Hadad, El, Rekip-El, Samas ve Arqu-Rasap tanrılarına ait tapınakların, muhtemelen tahkimatla çevrili olan kentte bulunduğu düşünülmektedir. Hem krali nekropolün hem de anıtsal bir kült alanının aynı kontekste bir arada bulunma ihtimali, Demir Çağı arkeolojisi için eşsiz bir durumdur. Nitekim yüzey araştırmalarında belgelenen anıtsal tahkimat sistemleri ve tespit edilen savaş arabası şeklindeki bazalt kaide gibi nitelikli heykeltıraşlık eserleri, bu krali alanın ihtişamını fiziksel olarak da desteklemektedir. Kutsal mekanların ve ata kültüne adanmış anıtların bir araya geldiği bu özel coğrafya, Kuzey Levant bölgesindeki Geç Hitit ve Yeni Assur kültürel etkileşimlerini anlamak açısından olağanüstü bir potansiyel barındırmaktadır.

GERÇİN HÖYÜK GEÇ HİTİT HEYKELLERİ

Berlin, Gaziantep ile İstanbul'daki müzelere dağılan yaklaşık on adet heykeltıraşlık eseri, Demir Çağı Anadolu'sunun kültürel ve siyasi dokusunu çözümlemek adına eşsiz birer arkeolojik belge niteliğindedir. Bu eserlerin yansıttığı heykeltıraşlık gelenekleri; Hititlerin köklü sanat mirası, Aramilerin yükselen siyasi gücü, Asurların kültürel hegemonyası ve Fenike kültürünün sanatsal rafineliliğiyle harmanlanmış, bir estetik anlayışını temsil etmektedir. Özellikle yüksekliği 3 metreye yaklaşan anıtsal Hadad Heykeli, 34 satırlık Aramice yazıtında kullanılan üslup ve içerik, bölgenin Demir Çağı'ndaki sosyo-politik dönüşümünü ve Geç Hitit Krallıklarının egemenlik anlayışını anlamak için önemli veriler sunmaktadır. Bu yazıt, yalnızca dini bir adak metni olmakla kalmayıp, Y'DY/Sam'al hanedanlığının meşruiyetini pekiştiren güçlü bir siyasi propaganda aracı olarak da işlev görmüştür. Hükümdarın tanrılarla olan ayrıcalıklı bağı, heykellerin anıtsal boyutlarıyla görselleştirilirken, yerel halka ve rakip krallıklara karşı hanedanın sarsılmaz otoritesi ilan edilmiştir. Aynı zamanda, heykellerin üzerinde yer alan detaylı ikonografik unsurlar, bölgedeki atölyelerin farklı sanatsal akımları nasıl ustalıkla yerleştirdiğini gözler önüne sermektedir.

GELECEK VİZYONU

Gelecekte gerçekleştirilmesi planlanan Gerçin Höyük kazıları Yakındoğu arkeolojisine şu temel katkıları sunacaktır:

Siyasal Sistem ve Din İlişkisinin Çözülmesi: Geç Hitit krallıklarında, siyasi otoritenin inşasında dinin rolü stratigrafik ve ikonografik verilerle detaylandırılacaktır.

Merkez-Kült Alanı Arasındaki ilişkiler: Y'DY/Sam'al Hanedanlığının siyasi ve idari başkenti olan Zincirli Höyük ile anıtsal bir krali nekropol ve dinsel toplanma merkezi olduğu anlaşılan Gerçin Höyük arasındaki sosyo-mekânsal ve organizasyonel ilişki aydınlatılacaktır.

Kesintisiz Stratigrafi Ortaya Konması: Kuzey Levant bölgesinde Çanak Çömleksiz (Akeramik) Neolitik B/C Dönemi'nden İslami Dönem'e kadar uzanan kesintisiz yerleşim tabakalanması gün yüzüne çıkarılacaktır.

Bölgesel Neolitik Boşluğun Doldurulması: Kuzey Levant'taki kazı eksikliğinde, Gerçin Höyük'te saptanan zengin yontmataş buluntuları ve mimari izler, Orta'dan Geç Neolitik'e kesintisiz kültürel evrimi aydınlatarak kronolojik boşluğu kapatacaktır.

TAKİP ET

gercinhoyuk.com

@GERCINHOYUK

Şehitkamil Belediyesi'nin Destekleri ile Hazırlanmıştır.

AMYZON ANTİK KENTİ VE ÇEVRESİ YÜZEY ARAŞTIRMASI PROJESİ 2024 - 2026

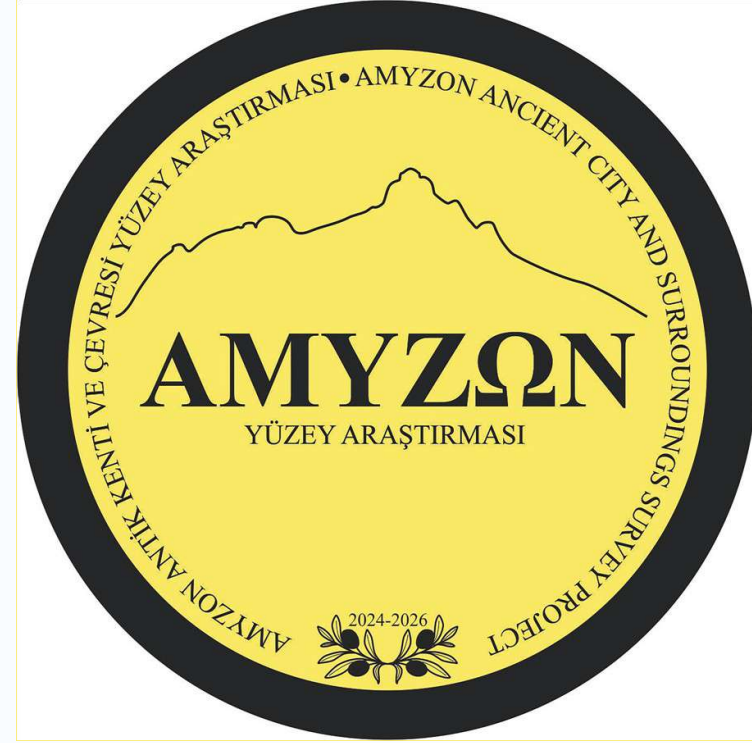
T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

T.C. AYDIN
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

AYDIN-KOÇARLI

Araş. Gör. Dr. İbrahim Ethem KOÇAK

LATMOSLARIN GİRİŞ KAPISI, MİSTİK BİR ANTİK KENT

AMYZON

Kentin Konumu

Amyzon Antik Kenti Aydın ilinin güneybatısında, Koçarlı ilçesinin Gaffarlar, Yağcıdere, Akmesit mahalleleri arasında Orta Asar Mevkiinde, Mersinbeleni ile Akmesit mahallelerini birbirine bağlayan yol üstünde yer almaktadır. Amyzon, Koçarlı ilçesinin güneyinde olup ilçeye 16 km uzaklıktadır. Bugün Mazın Kalesi olarak bilinen Amyzon iç Karia Bölgesi kentlerinden birisidir. Beşparmak Dağ Sırası üzerinde yer alan kent Soğukpınar Tepe, Kanlıtaş Tepe ve Beşbüyük Dağı ile çevrenilmiş alanda konumlanmıştır.

Kentin Kısa Tarihçesi

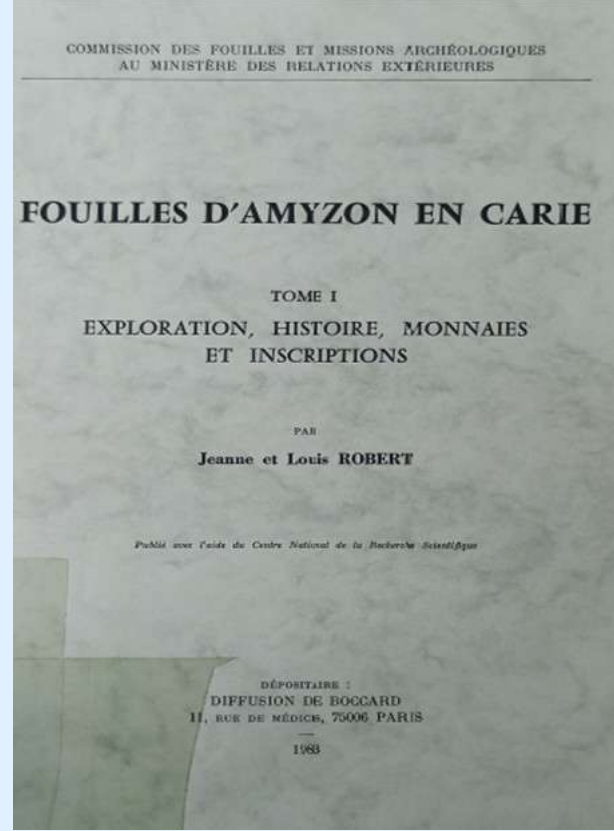
Strabon'a göre Amyzon, Heraklia, Euromos ve Khalketor'la birlikte büyük kentlere bağlı bir sınır karakoludur. Bu nedenle antik çağ yazarları Amyzon'dan pek söz etmemişlerse de ele geçen yazıtlardan kentin tarihi hakkında bilgi edinilmektedir. Kazılarda ortaya çıkarılan çok sayıda yazıt yayımlanmıştır. Buna göre kentin MÖ 3. yüzyılda Ptolemaioslarla birlik içinde olduğunu, yüzyılın sonuna doğru ise Seleukosların yanında yer aldığını öğreniyoruz. Suriye kralı III. Antiokhos'un, MÖ 203 yılında yazdığı bir mektup, Apollon-Artemis Tapınağı için iltica hakkının da bulunduğu şehrin ayrıcalıklarını onaylar. MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısında Amyzon'u, Latmos Herakleia'sı ile anlaşma yapmasına karşın yazıt tahrip olduğu için geri kalan kısmı anlaşılamamıştır. 40 Amyzon, Augustus döneminde bronz sikkeler basmıştır. Kent MS 2. yüzyılda da dini bir merkeze dönüşmüştür. Ele geçen yazıtlardan anlaşıldığı üzere genellikle yapımını İmparatorluğun üstlendiği ana yolların bakım ve onarımını Amyzonluların yaptığı bilinmektedir. Bu bilgilerden yola çıkılarak Amyzon'un MS 2. yüzyılda bölgedeki yolların imarı konusunda etkili bir kent olduğu da anlaşılmaktadır.

III. Antiokhos'un Apollon-Artemis tapınağı için iltica hakkının verildiğini belirten yazıtın parçası. Fotoğraf: Yüzeysel araştırma arşivi.

Araştırma Tarihçesi

Amyzon Antik Kentindeki araştırmalar 20. yüzyılın başlarından itibaren yapılmaya başlanmıştır. İlk çalışma W. R. Paton tarafından 1900 yılında yapılmıştır. Daha sonra H.N. Fowler 1906 da yaptığı Alabanda çalışmaları içinde Amyzon Kenti hakkında çok az da olsa bilgi vermiştir. 1968-1970 yıllarında H. Lauter tarafından yapılan çalışmanın ardından en kapsamlı kazı ve araştırma 1983 yılında J. Robert – L. Robert tarafından yapılmıştır. Böylece şimdiye kadarki en kapsamlı çalışma olan *Fouilles D'Amyzon et Carie* adlı yayın ortaya konmuştur. V. Özkaya ve O. San tarafından 2002 yılında 19. Kazı Sonuçları Toplantısında *Alinda ve Amyzon, Two Ancient Cities in Caria* başlığıyla yapılan araştırma yayınlanmış kent hakkında bilgiler verilmişlerdir.

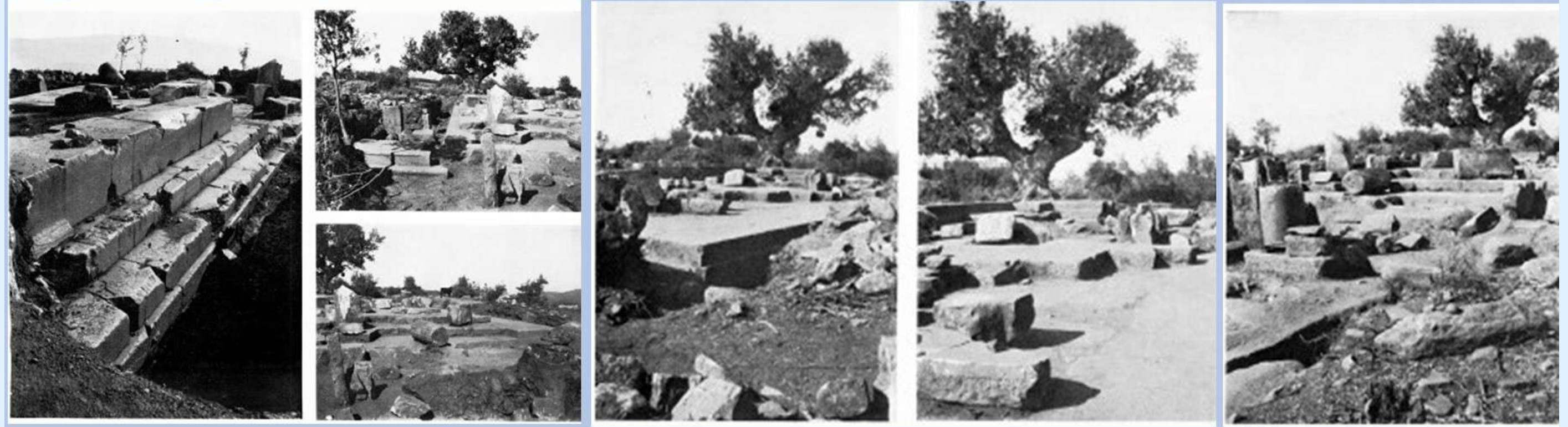

Robert-Robert 1983: 64, 79.

Mevcut Kalıntılar / Buluntular

Amyzon, Beşparmak Sıra Dağlarının zirvesinde yer alan bir antik kenttir. Bu nedenle ovada yer alan antik kentlere oranla daha az tahrip olmuştur. Kentin akropol yerleşimi daha önce yapılan araştırmalardan bilinmektedir. Kent içinde duvarlarının/iç surun oluşturduğu teras üzerinde Apollon ve Artemis tapınağına ait olduğu düşünülen bir kutsal alan tespit edilmiştir. Teras alanını oluşturan duvar/ iç sur *isodomos* tekniğinde kesme taş bloklarla inşa edilmiş olup yer yer 90° dönüşlerle birlikte yaklaşık 500 m uzunluğundadır. Duvarın ayakta kalan kısmı 6 m yüksekliğinde ve 1.68 m kalınlığındadır. Bu duvar/sur olasılıkla MÖ 300'lere aittir. Kutsal alan içinde tespit edilen tapınak dor düzeninde olup 6x15 m ölçülerindedir. Tapınak Doğu-Batı yönünde inşa edilmiştir. Tapınak, bir *naos* ve bir *pronaos*tan oluşmaktadır. *Pronaos* girişi ve *naos* dikdörtgen bloklarla döşelidir. Yapının bir *temenos* duvarı ile çevrili olduğu da bilinmektedir. Alanda tespit edilen tapınağa ait arsitrav bloğu üzerinde tapınağın İdrieus tarafından inşa edildiğini gösteren yazıt yer almaktadır. Bu yazıttan yola çıkılarak tapınak Hekatomnoslar Dönemi'ne tarihlenebilir. Adak sunularındaki yazıttan tapınağın Artemis ve Apollon'a ithaf edildiği anlaşılmıştır.

Tapınak: Apollon - Artemis Robert-Robert 1983: 77-78

Kentin güney kısmında kent suru yakınlarında doğu yönüne bakan bir tiyatro yer almaktadır. Tiyatronun doğusunda yer alan vadi içinde Hellenistik Döneme ait bir çeşmenin olduğu da bilinmekte yine aynı alanda Roma Dönemi'ne tarihlenen hamam yapısının kalıntıları görülebilmektedir. Kentten ele geçen sikkeler çoğunlukla Hellenistik ve Roma dönemleri'ne aittir. Kente yapılan çalışmalarda erken döneme tarihlenebilecek *terra-cotta* figürinler ve Roma Dönemi'ne ait heykel parçaları ele geçmiştir.

Amyzon kutsal alanının 3D modellemesi ve terası oluşturan duvar sistemi. Hellenistik döneme tarihlen teras duvarının ölçülebilen uzunluğu yaklaşık 500 metredir.

Amyzon ve Yol Ağları

Amyzon Beşparmak (Latmos) Dağlarının merkezinde önemli bir kenttir. Kutsal alan olduğu yazıtlardan bilinen Amyzon'un kuzeyinde Magnesia ve Tralleis, güneyinde Heraklia Latmos, doğusunda Alinda ve Alabanda, batısında ise Priene ve Miletos Antik kentleri yer almaktadır. Bu kentler Hellenistik ve Roma Dönemleri'nde İonia ve Karia Bölgesi'nin en zengin ve gelişmiş kentlerindendir. Tüm bu kentlerin merkezinde yer alan Amyzon'un bu kentlerle ticari ve dini iletişimini sağlayan yol ağları, bağlantı noktaları araştırma kapsamında incelenmektedir.

Amyzon'un çevre kentlerle olan yol güzergahları

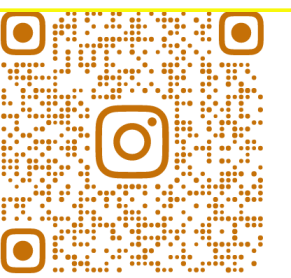

Sonuç ve Gelecek Vizyonumuz

2024 yılından beri sürdürdüğümüz yüzeysel araştırmamızda beklenenden fazla sonuca ulaşılmıştır. Yapılan çalışmalarla ilk etapta Amyzon Antik Kentinin kent merkezi ve mevcut yapıları tespit edilmiş ve oluşturduğumuz kent planına işlenmiştir. Amyzon sur içi RTK-Dronle ile belgelenmiş, bölgenin ve kentin topografik haritaları oluşturulmuştur. Bu süreçte mevcut yapıların belgelenmesinde CNSS/CORS, RTK ve GPS kullanılmıştır. Yapılan 2 yıllık çalışma ile farklı 14 alanın I. Derece Arkeolojik Sit ilan edilmesini sağlamıştır. Önümüzdeki yıllarda çalışmalarımızı kentin yol güzergahları, rotalar ve bu rotalar üzerinde yer alan kale, yerleşim gibi arkeolojik alanların tespiti sürdürülecektir. Bu çalışmalarla birlikte MÖ. 7-6 yy'dan Bizans Dönemi sonuna kadar kesintisiz yerleşim izleri barındıran ve bölgenin "sessiz gücü olan" Amyzon 'un şu ana kadar tam olarak bilinmeyen önemi bilim dünyasına sunularak yüzeysel araştırması sonunda arkeolojik kazıya dönüştürülmesi düşünülmektedir. Araştırmalarımız 2026 yılında da devam edecektir.

Yararlanılan Kaynaklar

- Fowler 1906, Fowler, H.N., "Archaeological News: Alabanda", *AJA* X, 99 ydd.
Özkaya – San 2002, Özkaya, V.- San, O., "Alinda and Amyzon, Two Ancient Cities in Caria" *AST* 19, Cilt 1.237-254, Ankara.
Pato 1900, Paton, W.R., "Sites in Karia and South Lydia", *JHS* XX, 57-87.
Robert – Robert 1983, Robert, J. - L. Robert, *Fouilles D'Amyzon en Carie*, Paris.
Ateşlier 2016, Ateşlier, S. "Aydın ve Çevresi Antik Kentleri" Aydın Güzelhisar (ed.Filiz ÖZDEM) YKY, İstanbul.

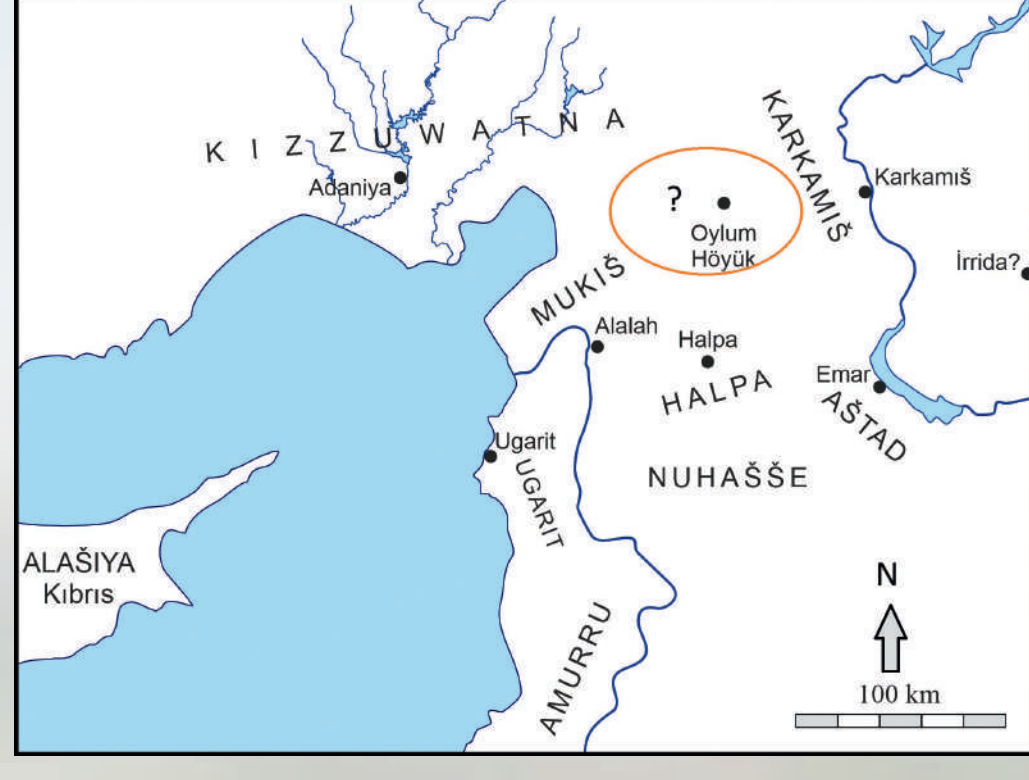

BİZE KATILIN, TAKİPTE KALIN

@AMYZONYUZEY

2628

2628

Kilis İli, Oylum Mahallesi sınırları içerisinde yer alan Oylum Höyük, 460 x 370 m boyutları ve 37 m'yi bulan yüksekliği ile Türkiye'nin ve bölgenin en büyük höyük yerleşmelerinden biridir. Bereketli Kilis Ovası'na hâkim konumda olan höyüğün, batı yamaçlarından geçen Akpınar nehri yerleşmeye hayat vermiştir. Günümüzde olduğu gibi geçmişte de Anadolu ve Suriye arasında bir sınır yerleşmesidir. 30 yılı aşkın süredir devam eden Oylum Höyük kazıları Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en uzun soluklu kazı projesidir. Höyükler binlerce yıllık yerleşim katmanlarının birikintileri ile oluşan yüksek tepelerdir. Oylum Höyük'de yapılan kazılarda en erken Geç Kalkolitik Çağ (MÖ 3500-3000) yerleşim tabakalarına ulaşılmıştır. Ancak yüzey bulguları en erken yerleşmenin MÖ 8000'lerde, Neolitik Çağ'da başladığına işaret etmektedir. Yüzey bulguları ve kazılar Oylum Höyük'de en az 10.000 yıllık bir yerleşim sürekliliğine işaret etmektedir. Höyük, özellikle Tunç Çağları'nda (MÖ 3000-1200) önemli bir kent ve yönetim merkezidir.

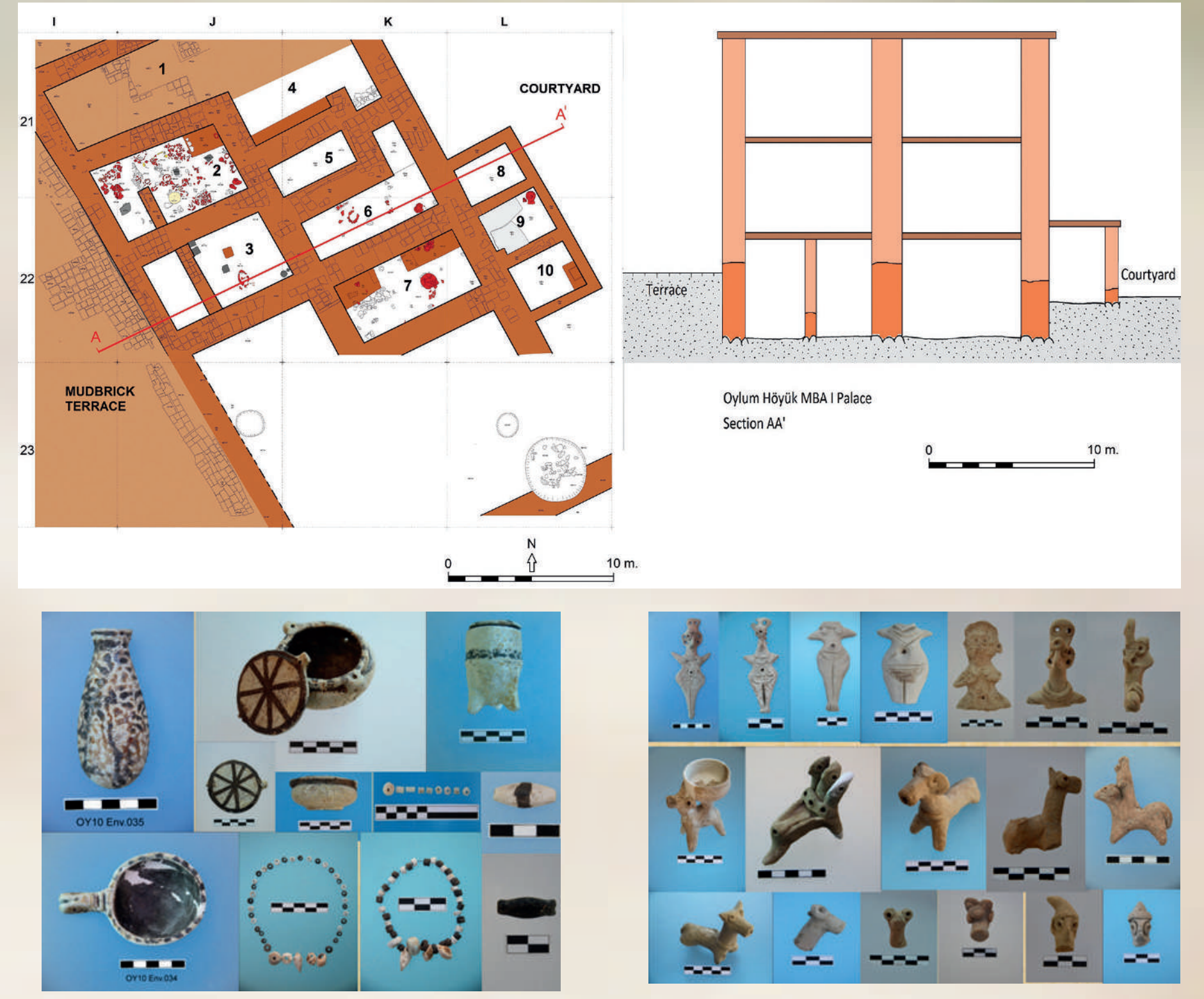
Yüzey Araştırmaları
1968 – Prof. Dr. U. Bahadır Alkım (İstanbul Üniv.)
1969 – A. Archi, P.E. Pecorella, M. Salvini
1987 – Prof. Dr. Engin Özgen
Kazılar
1988-2011 Prof. Dr. Engin Özgen (Hacettepe Üni.)
2012 - Prof. Dr. Atilla Engin (Gaziantep Üniv.)

- Kazılarda MÖ 2. binyıla ait saray gibi anıtsal mimari kalıntılar açığa çıkartılmış ve bölge arkeolojisine ışık tutan önemli çivi yazılı belgeler ile Hitit kralı mühür ve mühür baskıları ele geçmiştir. Bu önemli bulgular, Oylum Höyük'ün Tunç Çağları'nda bir bölgesel yönetim merkezi olduğuna şüphe bırakmamıştır.
- Kazılarda elde edilen bulgular ve arkeolojik keşifler Kalkolitik Çağ, Tunç Çağları, Demir Çağı, Helenistik, Roma ve Ortaçağ dönemleri ile ilgili olarak bölge arkeolojisine ışık tutan önemli bilgiler sunmuştur.

Kazılarda açığa çıkartılan MÖ 2. binyıla ait en önemli yapı, Orta Tunç Çağı'nın başlarına ait anıtsal bir saray yapısıdır.

- Yapının yaklaşık 10000 m²'lik bir bölümü açığa çıkartılmış olmakla birlikte sarayın henüz küçük bir bölümü ortaya çıkartılmıştır.
- Radyokarbon sonuçlarına göre MÖ 1900-1800 yıllarına tarihlendirilen yapı, şiddetli bir yangın tahribatı ile son bulmuştur.
- Sarayın duvarları ortalama 1.80-1.85 m genişliğindedir. Duvarların korunan yüksekliği 3.70 m'yi bulmaktadır. Kazılarda, henüz bir avlunun batı kanadındaki mekânları ve kerpiç bir teras açığa çıkartılmıştır.
- Bodrum katı ile birlikte batı bölümü üç katlı olan yapı, batıda kerpiç bir terasla desteklenmiştir.
- Sarayın açığa çıkartılan mekânları depo, mutfak, kiler, merdiven odası bölümlerinden oluşmaktadır. Mekânlar içinde ocaklar ve kil platformlar ortaya çıkartılmıştır.
- İdari bölümlerin henüz kazılamayan güneydeki alan içinde yer aldığı değerlendirilmektedir.
- Yapıda, Eski Babil stilinde silindirik mühür baskılı bir kapı bullası ile kırık durumda depolama ve mutfak kapları, öğütme taşları, bazalttan bir heykel başı ve şematik bir heykelcik ele geçmiştir. Kiler içerisindeki bir kap içerisinde ise çok sayıda karbonlaşmış zeytin çekirdekleri bulunmuştur.
- Açığa çıkartılan, yangın sırasında ölmüş 2 kadına ait iskeletler ve yağmalama bulguları bu tahribata bir saldırının neden olduğunu düşündürmektedir.

- Geç Tunç Çağı II'ye (MÖ 1400-1200) tarihlenen tabakada kanallı bir avluya sahip büyük bir kerpiç yapının bir bölümü açığa çıkartılmıştır.
- Kerpiç duvarda kerpiç blokları arasında belirli aralıklarla kullanılan kalın ahşap hatıllar, Kuzey Suriye'den çok Orta Anadolu Hitit mimarisi ile uyumaktadır.
- Yapı içinde, lüks mobilyaların süslenmesinde kullanılan fildişi plakalar, avlu içinde ise 2 altın aplik ele geçmiştir. Ancak en önemli buluntu, avlunun kuzeyinde ele geçen çivi yazılı bir Hitit tabletidir.
- Hitit büyük kralı tarafından yerel krala hitaben yazılmış olan metinde "siz Nuhaşşe ülkesi kralları" hitabıyla yerel kraldan askerlerini savaş durumu için hazır tutması ve emre itaat etmeyenleri cezalandırması istenmektedir.
- Geç Tunç Çağı II tabakasında (MÖ 1400-1200) ele geçen, Luvi hiyeroglifli gümüş ve mermer Hitit kralı mühürleri ve tahta tabletlere ilştirildikleri bilinen mühür baskılı konik bullalar ele geçmiştir.
- Bu buluntulardan en önemlisi, Karkamış kralı İni-Teşub'a ait olan bulladır. İni-Teşub, Hitit İmparatorluğu adına Kuzey Suriye ve Doğu Akdeniz'de söz sahibi olan, diğer şehir devletleri üzerinde hükmü bulunan ve Mısır firavunu ile doğrudan yazışma yapabilen güçlü bir kraldı.
- Oylum Höyük örneği, dönemin en önemli krallık merkezlerinden olan Ugarit ve Emar dışında İni-Teşub'a ait mühür baskılarının ele geçtiği üçüncü yönetim merkez olması açısından önemlidir.
- Oylum Höyük'ün Mezopotamya kaynaklarında geçen Ullisum / Ullis / İllis antik kenti olduğu düşünülmektedir.

- Kuzeybatı Alan'daki kazılarda Demir Çağı'nın erken, orta ve geç olmak üzere üç evresinde yoğun bir iskân olduğu anlaşılmıştır.
- Erken Demir Çağı tabakası buluntuları Kuzey Levant'ta Deniz Kavimleri malzeme kültürü üzerine önemli veriler sunmaktadır.
- Kuzeybatı Alan'daki kazılarda Akhamenid döneme tarihlenen masif kerpiç duvarları bulunan anıtsal bir yapı açığa çıkartılmıştır.
- Oylum Höyük'te 1990 yılında yapılan kazılarda Helenistik Çağ'a tarihlenen 133 gümüş sikkeden oluşan bir define ele geçmiştir.
- Sikkeler Kilis Müzesi envanterinde bulunmaktadır.

Oylum Höyük'ün yaklaşık 200 m güneybatısında, Akpınar nehrinin batı yakası üzerinde, daha önce kaçak kazılarla tahrip edilmiş olan alanda 1999-2006 yıllarında yapılan kazılarda, 6. yüzyıla ait, tabanı geometrik mozaikli bir bazilika yapısı açığa çıkartılmıştır. Aidesim Bazilikası'nın restorasyon ve koruma çalışmalarına yönelik olarak hazırlanan proje, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilmiş, alanın üzeri kapatılarak bir müze haline getirilmiştir.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

COĞRAFYA BÖLÜMÜ

Geleceği Mekân Üzerinden Okuyun

Coğrafya, doğayı, insanı ve mekânı anlamamıza yardımcı olan çok yönlü bir bilimdir. İklim değişikliğinden şehirleşmeye, doğal afetlerden sürdürülebilir kalkınmaya kadar günümüzün en önemli konularını bilimsel yöntemlerle ele alır.

Deneyimli ve uzman akademik kadro

CBS ve Uzaktan Algılama uygulamaları

Arazi çalışmaları ve teknik geziler

Erasmus+ ile uluslararası fırsatlar

Bilimsel proje ve araştırma imkânları

*Dünyayı Anla,
Mekânı Keşfet,
Geleceği Şekillendir.*

EĞİTİM İÇERİĞİMİZ

- Fiziki Coğrafya
- Beşeri ve Ekonomik Coğrafya
- Türkiye Coğrafyası
- Jeomorfoloji
- Klimatoloji
- Hidrografiya
- Nüfus ve Yerleşme Coğrafyası
- Şehir Coğrafyası
- Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS)
- Uzaktan Algılama
- Kartografiya
- Bölgesel Planlama
- Çevre Yönetimi
- Doğal Afetler ve Risk Analizi

UYGULAMALI EĞİTİM

Arazi uygulamaları, CBS laboratuvar çalışmaları, harita üretimi, drone ve uydu görüntüleri ile teoriyi pratiğe dönüştürüyoruz.

MEZUNLARIMIZ NERELERDE ÇALIŞABİLİR?

- Milli Eğitim Bakanlığı
- Üniversiteler
- Belediyeler
- Kalkınma Ajansları
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- AFAD
- Harita ve CBS Firmaları
- Planlama ve Danışmanlık Şirketleri
- Turizm Sektörü
- Araştırma Merkezleri

ve birçok kamu ve özel kurumda...

GAZİANTEP'TE ÖĞRENCİ OLMAK

Tarihi, kültürel zenginlikleri, güçlü sanayisi ve gastronomisiyle Gaziantep; sosyal, kültürel ve akademik açıdan öğrencilere birçok fırsat sunan dinamik bir şehirdir.

BİLİMSEL ÇALIŞMALAR

Öğrencilerimiz, öğretim üyeleriyle birlikte ulusal ve uluslararası projelerde yer alarak kongre, sempozyum ve bilimsel etkinliklerde aktif rol alır.

SIK SORULAN SORULAR

Coğrafya Bölümü sadece öğretmen yetiştiriyor mu?

Hayır. Mezunlarımız birçok farklı alanda çalışabilir, akademik kariyer yapabilir.

Arazi çalışmaları yapıyor mu?

Evet. Eğitim süresince farklı bölgelerde düzenli arazi uygulamaları gerçekleştiriyoruz.

Bilgisayar destekli eğitim var mı?

Evet. CBS, uzaktan algılama ve harita üretim yazılımları uygulamalı olarak öğretilir.

DAHA FAZLASI İÇİN
aday.gantep.edu.tr

Instagram X Facebook YouTube /gaziantepuniv

Geleceğin coğrafyacısı sen ol!

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü, 2014 yılından bu yana öğrencilerini felsefenin canlı ve zengin dünyasıyla buluşturuyor. Güçlü akademik kadrosu, öğrenciyle yakın temas kuran eğitim anlayışı ve yıl boyunca süren etkinlikleriyle bölümümüz, tercih dönemindeki gençlere düşünmeyi, sorgulamayı ve dünyaya daha geniş bir açıdan bakmayı vaat ediyor.

Felsefe okumak; insanı, toplumu, bilgiyi, ahlakı, sanatı, bilimi ve hayatın temel sorularını ciddiyetle ele almak demektir. Bölümümüzde öğrenciler, felsefe tarihinden çağdaş felsefeye, etik ve siyaset felsefesinden mantık ve bilim felsefesine kadar birçok alanda kendilerini geliştirme imkânı bulur. Derslerde öğrencilerin okuma, tartışma, soru sorma ve kendi düşüncelerini açık biçimde ifade etme becerileri desteklenir.

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü özel kılan başlıklardan biri de uluslararası bağlantılarıdır. Bölümümüzün, Türkiye'deki felsefe bölümleri arasında tek olma özelliği taşıyan Erasmus anlaşması, Norveç'in önemli üniversitelerinden *University College of Southeast Norway* ile yapılmıştır. Norveç ile anlaşması olan tek bölüm olarak birçok avantaja sahibiz. Bu anlaşma sayesinde öğrencilerimiz, Avrupa'da eğitim deneyimi kazanma ve farklı bir akademik ortamı yakından tanıma fırsatı elde eder.

Her yıl Norveç'ten gelen misafir hocalar ve öğrencilerle bölümümüzün öğrencileri arasında güçlü bir akademik ve kültürel bağ kurulmaktadır. Bu buluşmalar kapsamında çalıştaylar düzenlenmekte; öğrencilerimiz farklı bakış açılarıyla tanışmakta, ortak çalışmalar yürütmekte ve felsefi düşüncenin uluslararası boyutunu doğrudan deneyimlemektedir.

Bölümümüz aynı zamanda Gaziantep'in önde gelen kurumlarıyla iş birliği içindedir. Şehirle kurulan bu bağ, öğrencilerimizin üniversite hayatını dersliklerin ötesine taşımasına katkı sağlar. Konferanslar, paneller, söyleşiler, seminerler, geziler ve çeşitli kültürel etkinliklerle öğrencilerimizin düşünsel ufuklarını ve kişisel dünyalarını zenginleştirmeyi önemsiyoruz.

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü; merak eden, soru soran, okuyan, tartışan ve kendini geliştirmek isteyen gençler için güçlü bir akademik ortam sunar. Tercih dönemindeki tüm aday öğrencileri, felsefenin ufuk açıcı yolculuğuna Gaziantep Üniversitesi'nde katılmaya davet ediyoruz.

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü, 2014 yılından bu yana öğrencilerini felsefenin canlı ve zengin dünyasıyla buluşturuyor. Güçlü akademik kadrosu, öğrenciyle yakın temas kuran eğitim anlayışı ve yıl boyunca süren etkinlikleriyle bölümümüz, tercih dönemindeki gençlere düşünmeyi, sorgulamayı ve dünyaya daha geniş bir açıdan bakmayı vaat ediyor.

Felsefe okumak; insanı, toplumu, bilgiyi, ahlakı, sanatı, bilimi ve hayatın temel sorularını ciddiyetle ele almak demektir. Bölümümüzde öğrenciler, felsefe tarihinden çağdaş felsefeye, etik ve siyaset felsefesinden mantık ve bilim felsefesine kadar birçok alanda kendilerini geliştirme imkânı bulur. Derslerde öğrencilerin okuma, tartışma, soru sorma ve kendi düşüncelerini açık biçimde ifade etme becerileri desteklenir.

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü'nü özel kılan başlıklardan biri de uluslararası bağlantılarıdır. Bölümümüzün, Türkiye'deki felsefe bölümleri arasında tek olma özelliği taşıyan Erasmus anlaşması, Norveç'in önemli üniversitelerinden *University College of Southeast Norway* ile yapılmıştır. Norveç ile anlaşması olan tek bölüm olarak birçok avantaja sahibiz. Bu anlaşma sayesinde öğrencilerimiz, Avrupa'da eğitim deneyimi kazanma ve farklı bir akademik ortamı yakından tanıma fırsatı elde eder.

Her yıl Norveç'ten gelen misafir hocalar ve öğrencilerle bölümümüzün öğrencileri arasında güçlü bir akademik ve kültürel bağ kurulmaktadır. Bu buluşmalar kapsamında çalıştaylar düzenlenmekte; öğrencilerimiz farklı bakış açılarıyla tanışmakta, ortak çalışmalar yürütmekte ve felsefi düşüncenin uluslararası boyutunu doğrudan deneyimlemektedir.

Bölümümüz aynı zamanda Gaziantep'in önde gelen kurumlarıyla iş birliği içindedir. Şehirle kurulan bu bağ, öğrencilerimizin üniversite hayatını dersliklerin ötesine taşımaya katkı sağlar. Konferanslar, paneller, söyleşiler, seminerler, geziler ve çeşitli kültürel etkinliklerle öğrencilerimizin düşünsel ufuklarını ve kişisel dünyalarını zenginleştirmeyi önemsiyoruz.

Gaziantep Üniversitesi Felsefe Bölümü; merak eden, soru soran, okuyan, tartışan ve kendini geliştirmek isteyen gençler için güçlü bir akademik ortam sunar. Tercih dönemindeki tüm aday öğrencileri, felsefenin ufuk açıcı yolculuğuna Gaziantep Üniversitesi'nde katılmaya davet ediyoruz.

GAZİANTEP
UNIVERSITY

“When you read a great book, you don't escape from life, you plunge deeper into it.”

Julian Barnes

DEPARTMENT OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE

Where *stories* shape minds,
and *literature* shapes the world.

100% ENGLISH MEDIUM

All courses are taught entirely in English for an immersive academic experience.

STRONG & GROWING ACADEMIC STAFF

Learn from a dynamic team of experienced scholars and researchers dedicated to your academic and personal growth.

ACTIVE ERASMUS+ OPPORTUNITIES

Study, learn and experience Europe. Benefit from our wide network of partner universities across the EU.

LITERATURE AT THE CORE

Explore British and Western literary traditions, theories, texts and ideas across time and cultures.

RECOGNIZED DEGREE

A diploma that is recognized both nationally and internationally.

WHERE CAN OUR GRADUATES GO?

Academia & Research

Publishing & Editorial

Translation & Interpreting

Diplomacy & International Relations

Education & Teaching

Media, Content & Communications

Culture, Arts & Creative Industries

NGOs & Public Sector

OUR MISSION

For over thirty years, our mission has been to provide a high-quality education that equips students with advanced skills in English language and communication, deep knowledge of English and Western Literatures, and a diploma recognized at international standards.

We aim to develop creative and analytical thinkers through literature, and to offer international opportunities through partnerships with renowned universities in the EU—empowering our students to become confident, well-rounded and successful individuals.

OUR VISION

Our vision is to expand graduate education and promote lifelong learning. We strive to educate bilingual and versatile individuals by combining English language and literature with an additional language, strengthening skills in grammar, writing, speaking, listening and translation.

We embrace internationalization by providing a multicultural environment and opportunities for intercultural exchange, preparing our students to thrive in a globalized world.

Read. Reflect. Imagine.

Change the world.

Instagram
gaun.ide

Website
ide.gantep.edu.tr

Contact
0342 317 2929

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

KİMYA BÖLÜMÜ

GAÜN KİMYA FIRSATLARI

- Sanayi İş Birlikleri: Gaziantep'te ambalaj, boya, gıda, ilaç ve tekstil sektörleriyle staj ve proje imkanları.
- Araştırma Fırsatları: TÜBİTAK destekli ulusal ve uluslararası proje imkanları.
- Lisansüstü Eğitim Olanakları
- Erasmus+ ve farklı öğrenci değişim programları.
- 6 Anabilim Dalı: Analitik Kimya, Organik Kimya, Anorganik Kimya, Fizikokimya, Polimer Kimyası ve Biyokimya.
- Modern Laboratuvarlar: Analitik Kimya Laboratuvarı, Organik Kimya Laboratuvarı, Fizikokimya Laboratuvarı, Polimer Kimyası Laboratuvarı, Enstrümental Analiz Laboratuvarı, Anorganik Kimya Laboratuvarı.
- Güçlü Akademik Kadro: 8 Profesör, 2 Doktor Öğretim Üyesi ve 2 Araştırma Görevlisi.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

KİMYA BÖLÜMÜ

Sevgili Öğrenciler,

Kimya; vücudumuzda, evimizde ve çevremizde kullandığımız ilaçlardan teknolojik araçlara kadar yaşamın her alanında yer alan vazgeçilmez bir bilim dalıdır.

Bu nedenle amacımız, problem veya ihtiyacın ne olduğunu teşhis etme, bu problem ve ihtiyacın çözümü için hangi kimyasalları kullanmanız gerektiği ve çözüm için nasıl bir yol izlemeniz gerektiği konusunda sizleri donanımlı bir şekilde yetiştirmektir.

Bu amaçla, güncel teknolojiyi içeren teorik derslerin yanı sıra 1. Sınıfın ilk döneminden başlayarak toplamda 12 adet uygulama (laboratuvar) dersiyle sizlere kapsamlı bir eğitim vermeye çalışıyoruz.

Laboratuvar derslerinde, yaş kimya ile analizin yanı sıra ileri teknolojik cihazlarla enstrümantal analiz de öğretilmektedir. Bölümümüzde Analitik Kimya, Anorganik Kimya, Biyokimya, Fizikokimya, Organik Kimya ve Polimer Kimyası Bilim dalları bulunmaktadır. İsteddiğiniz dalda daha da uzmanlaşabilmeniz için müfredatımızda, 10 tanesi son sınıfta olmak üzere toplamda 16 adet seçmeli ders yer almaktadır.

Başarılı ve gönüllü öğrenciler, lisans eğitimleri esnasında herhangi bir bilim dalında istedikleri bir öğretim üyesiyle bitirme tezi çalışması yapıp kendilerini daha da geliştirebilme imkanına sahiptirler.

Bölümümüzde lisans eğitiminin yanında tüm bilim dallarında tezli yüksek lisans ve doktora eğitimi de verilmektedir.

Gaziantep Üniversitesi Kimya Bölümü olarak; bilimin evrensel ilkelerini benimseyen, çağın gerektirdiği donanıma sahip, analitik düşünebilen, küresel sorunlara çözüm üreten, etik değerlere bağlı, insanlığa faydalı bireyler yetiştirmeyi hedeflemekteyiz.

kimya@gantep.edu.tr

kimya.gaziantep.edu.tr

gaunkimya

KimyaChemistry

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ MATEMATİK BÖLÜMÜ: NEDEN BİZİ TERCİH ETMELİSİNİZ?

Akademik Kalite, Kariyer Olanakları ve Kampüs
Avantajlarını Tanıtan Kapsamlı Bakış

AKADEMİK GÜÇ VE EĞİTİM VİZYONU

Güçlü ve Deneyimli Akademik Kadro

Alanında uzman ve öğrencisiyle
birebir ilgilenen dinamik eğitim
kadrosuyla geleceğe hazırlanır.

Modern ve İşlevsel Müfredat

Teorik matematiğin yanı sıra
günümüz dünyasının ihtiyaç duyduğu
modern düşünme becerileri.

Öğrenci Odaklı Yaklaşım

Erişilebilir hocalar ve güçlü
akademik danışmanlık sistemiyle
her adımda destek.

KARİYER OLANAKLARI VE KAMPÜS YAŞAMI

Sınır Tanımayan Kariyer Olanakları

Finans, teknoloji, sigortacılık ve
AR-GE sektörlerinde aranan bir
'problem çözücü' olun.

Köklü Üniversite, Renkli Kampüs

Geniş kütüphane altyapısı, aktif
öğrenci toplulukları ve sosyal
imkanlarla dolu bir üniversite hayatı.

matematik.gantep.edu.tr

Detaylı Bilgi İçin

matematik.gantep.edu.tr
adresini ziyaret edebilirsiniz.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ

TARİH BÖLÜMÜ

Geçmiş Anlamak, Geleceği Yorumlamak

Gaziantep Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü; köklü akademik geleneği, güçlü kadrosu ve bilimsel yaklaşımıyla Eskiçağ'dan günümüze uzanan geniş bir tarih perspektifi sunar. Öğrencilerine araştırma, kaynak analizi, eleştirel düşünme ve akademik yazım becerileri kazandırır.

BÖLÜM BAŞKANI

Prof. Dr.

**Abdurrahman
UZUNASLAN**

1992'den beri köklü bir akademik gelenek

PROGRAM BİLGİLERİ

● Eğitim Dili:	Türkçe
● Süre:	4 Yıl
● Azami Süre:	7 Yıl
● Staj Durumu:	Var
● ÖSYM Tipi:	SÖZ

NEDEN GAÜN TARİH?

- 1992'den beri köklü lisans eğitimi
- Güçlü ve deneyimli akademik kadro
- Eskiçağ'dan günümüze geniş tarih perspektifi
- Osmancılık, arşiv ve kaynak kullanımı
- Konferanslar, paneller ve uluslararası yaz okulları
- Yüksek lisans ve doktora eğitimi

EĞİTİM ALANLARI

- Eskiçağ Tarih
- Genel Türk Tarihi
- Ortaçağ Tarihi
- Osmancılık Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi
- Yeniçağ Tarihi
- Yakınçağ Tarihi
- Türkiye Cumhuriyeti Tarihi

BİLİMSEL VE KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Konferanslar, paneller, yaz okulları ve kurumlar arası iş birlikleriyle öğrencilerimize sınıfın ötesinde canlı bir akademik ortam sunar.

V. Türk Dünyası Genç Tarihçiler
Yaz Okulu

Kültürel Miras ve Gaziantep
Paneli

Şark Meselesinden Cumhuriyet'e
Konferansı

AKADEMİK YAPI

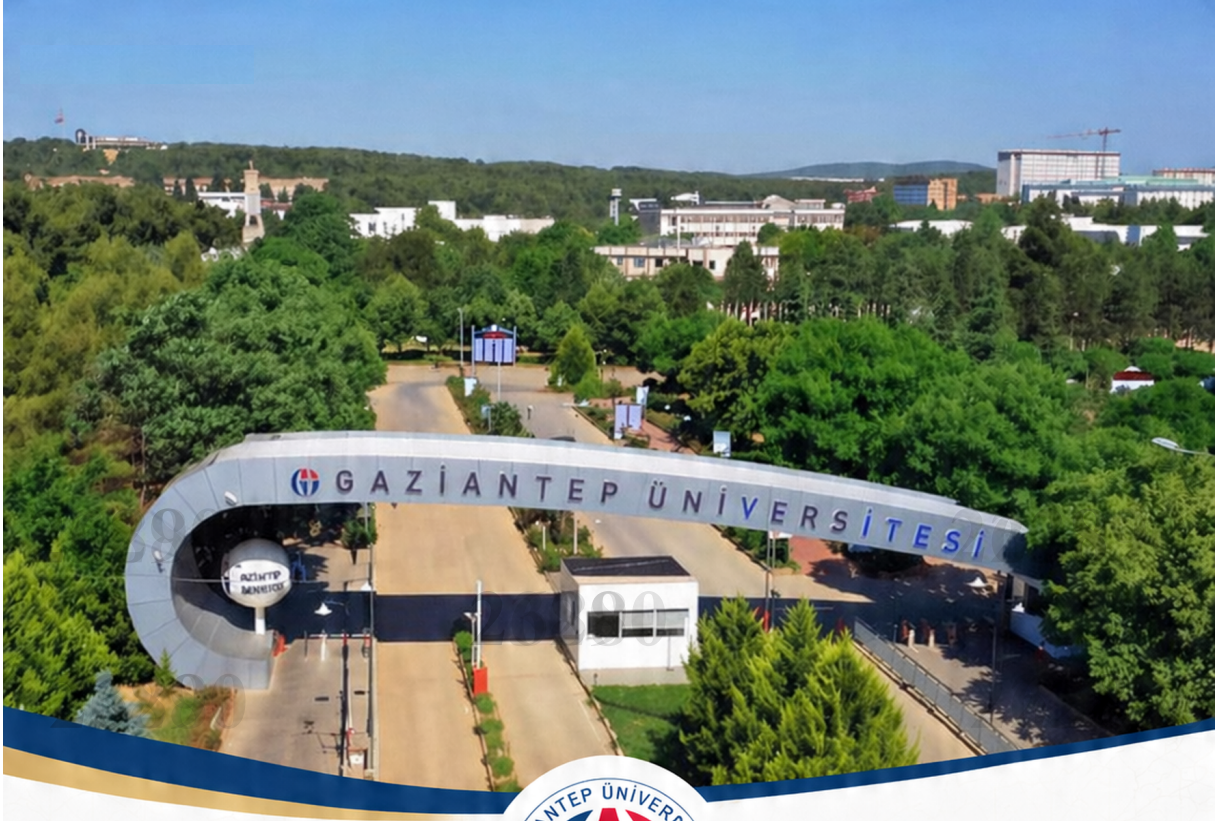
- 1992'de kuruldu
- 2000 yılından beri yüksek lisans
- 2013 yılından beri doktora programı
- 5 Profesör
- 6 Doçent
- 6 Dr. Öğr. Üyesi
- 2 Araştırma Görevlisi

MEZUNİYET VE ÖĞRENCİ DENEYİMİ

Bilgiyle başlayan yolculuk, gururla tamamlanır. Tarih Bölümü öğrencileri akademik gelişmelerini bilimsel etkinlikler, araştırma kültürü ve güçlü bölüm aidiyetiyle tamamlar.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

Fen-Edebiyat Fakültesi

**Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü**

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

KÖKLÜ GEÇMİŞ, GÜÇLÜ GELECEK

Geleceğin Türkologlarını Yetiştiriyoruz

Dilimizin zenginliğini, edebiyatımızın derinliğini bilimsel bir yaklaşımla gelecek nesillere aktarıyoruz.

FEDEK Akreditasyonu ile Kaliteli Eğitim

Ulusal kalite standartlarını karşılayan programımızla, öğrencilerimize nitelikli ve güvenilir bir eğitim sunuyoruz.

www.gantep.edu.tr

Gaziantep Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi

Bilimle, Kültürle,
Geleceğe...

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

1973

Fen-Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

“Geçmişin birikimini
geleceğe taşıyan bilim yolculuğuna
sen de katıl!”

PROGRAMLAR

4 yıllık lisans

Tezli/tezsiz
yüksek lisans

Doktora

AKADEMİK KADRO

5 Profesör

9 Doçent

2 Dr. Öğretim Üyesi

4 Araştırma Görevlisi

1 Öğretim Görevlisi

BİLİM DALLARI

Türk Halk Edebiyatı

Türk Halk Bilimi

Yeni Türk Edebiyatı

Eski Türk Edebiyatı

Yeni Türk Dili

Eski Türk Dili

SÖZCÜKLERDEN ANLAMLARA,
GELENEKTEN GELECEĞE

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

BÖLÜMÜ

Türkçenin zenginliğini, edebiyatımızın derinliğini keşfederek geçmişten geleceğe anlam köprüleri kuruyoruz.

KARİYER ALANLARI

Öğretmenlik

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak görev yapabilirsiniz.

Editörlük

Yayınevlere, dergiler ve dijital platformlarda metin editörü, yayın editörü veya redaktör olarak çalışabilirsiniz.

Medya

Televizyon, radyo, gazete ve dijital medya kuruluşlarında içerik üretimi, sunuculuk, metin yazarlığı gibi alanlarda yer alabilirsiniz.

Arşiv Uzmanlığı

Resmî kurumlar, kütüphaneler ve arşivlerde belge yönetimi ve arşiv uzmanlığı yapabilirsiniz.

Akademisyenlik

Lisansüstü çalışmalarınızla üniversitelerde araştırma görevlisi, öğretim görevlisi veya öğretim üyesi olabilirsiniz.

YETKİNLİKLER

Dil ve edebiyat bilgisi

Türk dili ve edebiyatının tarihî gelişimi, türleri, akımları ve temel kavramlarına yönelik sağlam bir bilgi birikimi.

Yazma ve yorumlama

Metinleri etkili bir şekilde yazma, çözümleme ve yorumlama becerisi.

Eleştirel düşünme

Metinleri çok boyutlu değerlendirme, sorgulama ve özgün bakış açıları geliştirme yeteneği.

Mesleki etik

Bilimsel dürüstlük, tarafsızlık ve kültürel mirasa saygı çerçevesinde etik değerlere bağlılık.

DİLİMİZ KİMLİĞİMİZ, EDEBİYATIMIZ HAFIZAMIZDIR.

Anlamı keşfet, geleceği yaz.

GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ

İletişim Bilgileri

 Tel: 0342 317 2900

 Mail: tde@gantep.edu.tr

 Web: tde.gaziantep.edu.tr

GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ BİYOLOJİ BÖLÜMÜ

Bilimi Keşfet, Geleceği Şekillendir!

Güçlü akademik kadromuz, modern laboratuvarlarımız ve araştırma odaklı eğitim anlayışımızla bilimin her alanında fark yaratıyoruz.

AKREDİTE VE KALİTELİ EĞİTİM

Akreditasyon güvencesiyle sürekli gelişen, güncel ve nitelikli bir eğitim.

DENEYİMLİ AKADEMİK KADRO

Alanında uzman öğretim üyeleriyle geniş bilimsel bakış açısı.

MODERN LABORATUVAR ALTYAPISI

Gelişmiş laboratuvarlarımızda uygulamalı eğitim ve araştırma imkânı.

ARAŞTIRMAYA ERKEN KATILIM

Lisans eğitimi süresince araştırma projelerinde aktif görev alma fırsatı.

TÜBİTAK VE BAP PROJELERİ

Projelerde yer alarak bilimsel üretime katkı sağlama ve deneyim kazanma.

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM OLANAKLARI

Yüksek lisans ve doktora programlarıyla akademik kariyer için güçlü bir altyapı.

ÖĞRENCİ DOSTU KAMPÜS

Modern kampüs olanakları, sosyal etkinlikler, kulüpler ve spor imkânları.

GAZİANTEP'TE ÜNİVERSİTE

Kültürel zenginliği, güçlü şehir altyapısı ve sosyal yaşam olanaklarıyla öğrenci dostu bir şehir.

*Bilim bizimle gelişir,
gelecek seninle şekillenir.*

Bilimsel merakını keşfe dönüştürmek,
laboratuvar ve saha deneyimi kazanmak,
araştırmanın içinde yer almak için

**GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
BİYOLOJİ BÖLÜMÜ** seni bekliyor!

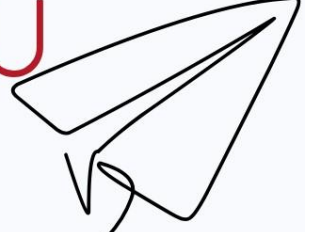

Daha fazlası için
QR kodu okut!

GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ

SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ TANITIM GÜNLERİ

Neden Gaziantep Üniversitesi
Sosyoloji?

- **%100 İngilizce Programlar:**
Uluslararası standartlarda eğitimle küresel bir bakış açısı kazanın
- **Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora Programları:**
Akademik kariyerinizi ve uzmanlığınızı genişletin.
- **Erasmus+ ile Yurtdışı Eğitim ve Staj İmkanları:**
Uluslararası deneyimlerle ufkunuzu genişletin.
- **Geniş Seçmeli Ders Kataloğuyla Kariyere Yön Verme:** İlgi alanlarınıza ve kariyer hedeflerinize uygun derslerle kendinizi geliştirin.

sosyoloji.gantep.edu.tr

0 342 317 1828
0 342 317 1831